

21è congrés nacional

Vilafranca del Penedès, 23 i 24 novembre 1996

ponència estratègica

A. QUIN PAÍS, QUIN MOMENT: UNA REALITAT SOCIAL I NACIONAL COMPLEXA

1. LA SITUACIÓ SÒCIO-ECONÒMICA.

1.1. La situació econòmica a Catalunya i en el conjunt de l'Estat espanyol s'ha presentat en els darrers anys de forma triomfalista. I ara, els polítics dels partits que governen o han governat han tret importància a la crisi social i econòmica de caire estructural que ens afecta. Efemèrides conjunturals com el bluff d'economia financera de finals dels anys 80 i esdeveniments com les Olimpíades i l'Expo han servit per justificar un discurs que pretén donar a la crisi només un caire conjuntural. El fet, però, és que el discurs oficial s'allunya del que viu molta gent. Vivim en un país de cartró-pedra on tot es basa en l'aparença i poc té a veure amb la realitat.

1.2. A Catalunya es consolida una societat compartimentada entre els qui tenen treball fix (bona part del sector i empreses públiques), els qui tenen treball eventual o una situació inactiva i dependent, i un tercer bloc de població aturada i de marginació social endèmica. Hi ha importants sectors de població - dones, joves, majors de 45 anys - amb un nivell de desocupació més alt, persones que cada cop es troben amb un nivell econòmic més baix donat que no tenen recursos econòmics propis. En aquest grup la gran majoria són dones donant-se el fenomen anomenat "feminització de la pobresa". El valor associat als llocs de treball i el salari que se'n deriva varien segons les activitats desenvolupades per homes o per dones. La majoria de professions "femenines" tenen uns salaris més baixos - un 20% segons estudis-, unes condicions de treball més precàries i poca qualificació professional, amb la consegüent dificultat d'ascendir a altres categories.. El nivell d'atur de l'Estat Espanyol és el més alt de la UE, així també el percentatge d'inactius. En aquest context a principis dels anys 90 s'agreuja la pujada dels preus de l'habitatge, i la precarietat en els llocs de treball.

1.3. Oficialment es presenta un creixement del PIB/habitant que demostraria un procés de desenvolupament. Però el què s'amaga és que aquest creixement no aconsegueix atrapar els nivells europeus i es basa no només en l'augment de la productivitat sinó en la disminució de la natalitat. Tot indica que fenòmens com la globalització de l'economia o l'impacte de les noves tecnologies comportaran una destrucció cada vegada més gran de llocs de treball. L'actual sistema productiu mostra símptomes d'una creixent i preocupant ineficiència per a satisfer les necessitats d'accés i permanència en el mercat de treball i de repartiment de la renda, el que pot comportar aviat una disminució generalitzada del nivell de vida, l'increment de situacions de marginalitat o exclusió social, i la pèrdua d'expectatives per a amplis col·lectius, com ara les generacions més joves

Per altra banda el percentatge d'inactivitat es mesura sempre en funció del treball productiu, deixant sense cap tipus de valoració el treball reproductiu - cura de la llar, cura dels altres... que no es contempla al PIB ni en cap estadística laboral i és, en canvi, socialment un dels pilars més importants per al bon funcionament de l'economia, i que es desenvolupa, gairebé de forma invariable, per dones donat el repartiment social de funcions tradicional d'una societat d'estructures patriarcal, que no contempla el repartiment d'aquestes tasques i dificulta un canvi estructural.

1.4. L'actual conjuntura. Les causes de l'actual situació són fruit de la política aplicada pels governs a Madrid i Catalunya en aquest darrer període, de tipus conjuntural:

1.4.1. El PSOE, amb el suport de CiU, va aplicar una política favorable a l'economia financera i especulativa. El diner car va propiciar la detracció d'estalvis i recursos de l'economia productiva

cap als bancs i cap a l'eixugament del deute cada cop més gros de l'Estat. Deute ocasionat fonamentalment per la creixent burocràcia estatal i autonòmica, per la deficient política redistributiva via impostos i, sobre tot, pel malbaratament, la corrupció i l'alt índex de frau fiscal consentit pels governs del PSOE, CiU i PP, en aquest context, es pretén culpabilitzar l'incipient Estat del Benestar, pel dèficit públic acumulat al llarg dels darrers anys.

1.4.2. En aquestes dues darreres dècades no hi ha hagut una política d'incentiu i reconversió intel·ligent del teixit industrial de l'estat espanyol, bàsicament centrat a l'eix mediterrani-Ebre (Pimes) i a la cornisa cantàbrica (indústria pesada). I s'ha evidenciat la incapacitat i la manca de voluntat a l'hora de bastir una autèntica política d'autodesenvolupament a l'Espanya meridional i central, a causa d'un hiperintervencionisme estatal desenfocat i conservador, que, en lloc d'afrontar els problemes de fons que pateixen aquests territoris, s'ha limitat a un simple manteniment dels subsidis, que és una forma de perllongar indefinidament la seva agonia, per no entrar en conflicte amb els interessos dels sectors socialment dominants.

1.4.3 L'accés del PP al Govern espanyol amb el suport de CiU ha coincidit amb l'etapa final del procés de Convergència econòmica europea i ha suposat l'inici d'un seguit de privatitzacions d'empreses públiques estatals i l'afebliment de l'Estat del Benestar per minorar el gran deute de l'etapa socialista. Així les coses, el nivell d'inversions de l'Estat al conjunt de la Nació Catalana segueix estant molt per sota de la mitjana, cosa que neutralitza de bon tros els possibles guanys en l'increment del finançament autonòmic.

1.5. Dèficits estructurals. Un i altre fets, però, tenen els fonaments en profunds dèficits estructurals:

1.5.1 Aquests dèficits són deguts a la continuïtat de poder de l'oligarquia financera i especulativa i de l'alta burocràcia que directament o indirectament han controlat o influït directament el poder polític. L'estada del PSOE en el govern, en comptes de provocar canvis en profunditat en aquesta estructura, l'ha reforçada amb l'ascensió social d'una sèrie de taurons capitalistes (Conde) i de notables del partit (Boyer). Els indicis de les primeres accions del PP porten a pensar que es continua aprofundint en la mateixa política.

1.5.2. La mundialització de l'economia ha significat una més alta competència que ha provocat la deslocalització i el dúmping social. Per això l'augment de la productivitat de les economies europees (molt superior al nord i centre que al sud) és absorbida per aquesta competència internacional i, en aquest context, és incompatible l'augment constant de beneficis del capital amb el manteniment de l'estat del benestar. El manteniment i la millora dels serveis públics proporcionats per les administracions no es poden assegurar només a base de creixement econòmic, sinó que necessàriament haurà de realitzar-se a costa de reduir, via impostos la taxa de beneficis del capital.

1.5.3. Malgrat això, els estats nacionals predominants al nord d'Europa, que alhora tenen una capacitat d'innovació tecnològica poden retocar els seus Estats del benestar sense excessius traumes. En el cas de l'Estat espanyol, i dels estats jacobins del sud europeu, només els territoris com els Països Catalans que tenen una estructura productiva amb una certa capacitat de competència podrien, en cas de disposar d'òrgans sobirans, i que aquests fossin dirigits des de posicions clarament progressistes, mantenir i millorar el nivell de benestar. Però en estar inserits en Estats retardataris que han bastit un Estat del benestar sense bases productives sòlides i sobre el bluff del deute públic, aquests territoris estan patint una depredació i espoli que els pot portar a patir importants retrocessos en el benestar. Espanya, en no disposar d'una base productiva, ha desenvolupat el seu Estat a costa de l'espoli de Catalunya i de l'endeutament.

1.5.4. Els sectors productius catalans (treballadors, autònoms i petits i mitjans empresaris) i, per tant, el conjunt de la nació ha de suportar la rêmora d'unes estructures arcaïques a bona part de l'Estat que indueixen a aquest una política de domini parasitari sobre els Països Catalans que és un obstacle al nostre desenvolupament i al benestar de la majoria, alhora que impedeix l'autodesenvolupament de la resta de territoris de l'Estat.

1.5.5. Dins el procés de mundialització, els països més avançats i sobirans han pogut reconvertir els sectors productius que en podien sortir més afectats. L'arcaisme de l'Estat espanyol i el caràcter oligàrquic de la seva classe dirigent han imposat als Països Catalans una política que ha posat obstacles al model de desenvolupament propi basat en una industrialització difusa i

desconcentrada i en la important capacitat d'iniciativa de les petites i mitjanes empreses, privades o d'economia social.

1.5.6. El model de desenvolupament impulsat pels governs de Madrid i pel de CiU a Catalunya s'ha fonamentat en la precarització laboral, en la incentivació de processos salvatges de concentració industrial, comercial i agrària. En canvi, en altres latituds, l'Estat i els seus governs s'han mostrat més sensibles al trauma que la participació en el mercat únic i la creixent mundialització podien significar pels teixits productius autòctons.

1.6. Sense promoure canvis estructurals, l'Estat espanyol, i els Països Catalans arrossegats per aquest, poden patir al si de la UE una progressiva perifertització, o, dit d'una altra manera, un desplaçament cap a posicions subalternes amb una economia amb poc pes industrial i sobrepès dels serveis, assumint com a crònica una gran massa d'aturats.

1.7. Ni els governs del PSOE amb suport o sense de CiU ni ara els governs del PP han fet front als canvis estructurals necessaris. Com a màxim, s'han endegat polítiques conjunturals que simplement han esdevingut pedaços i no sempre adequats. Prolifereixen diferents modalitats d'ocupació - jornada reduïda, sotscontractacions, feines temporals... o d'autoocupació en condicions laborals cada cop més precàries i cobertes plenament per la legalitat vigent, que releguen una part molt important de la població a aquesta perifertització del mercat laboral.

1.8. La racionalització, la redistribució de recursos i el redimensionament necessaris de l'Estat del Benestar no han estat abordades a escala espanyola, ni a escala catalana, per la inèrcia estatalista de la classe política. I ara perilla que es vulgui aplicar una cura de cavall de signe ultraliberal. Molt lluny de la concepció d'Estat d'ERC, un Estat suficient, un Estat municipalista, un Estat regulador i una administració al servei del ciutadà. Aquest model és inviable en estats plurinacionals jacobins.

1.9. Al costat de les qüestions econòmiques i socials cada cop prenen més importància els factors humans. Els valors de la població davant del treball i l'estalvi, per exemple, poden ser determinants en l'èxit o fracàs del desenvolupament d'un país, així com la qualitat de la formació i el nivell de la recerca i desenvolupament. És per això que l'elevat percentatge de població inactiva és un indicatiu de pèrdua de valors socio-econòmics. També l'escàs nivell de recerca i la poca adequació de l'oferta formativa a la demanda són coll d'ampolla que condicionen el desenvolupament de la societat catalana.

1.10. Malgrat aquests dèficits estructurals i les polítiques conjunturals contràries als interessos del bloc de classes productiu i a la nació catalana, la potencialitat del capital humà català, la tradició industrial i la pervivència, malgrat tot, de valors actius en relació al treball, han fet que alguns sectors industrials o de serveis estiguin aconseguint una reconversió d'èxit en una direcció exportadora, on el mercat espanyol cada cop és més secundari. La tria dels Països Catalans per part d'algunes multinacionals extraeuropees com a plataforma d'entrada a Europa és, a banda del grau de dependència que acaben provocant en la demarcació receptora una mostra de les potencialitats de la nostra nació, que es podrien desenvolupar plenament, exercint un control directe sobre el territori propi si no existissin els colls d'ampolla imposats des d'Espanya i acceptats pels nostres diversos governs autonòmics.

1.11. En resum, doncs, les potencialitats de desenvolupament de la nació catalana i de millora del benestar de la seva majoria social, al si de l'eix mediterrani i l'Europa unida són altes, però el domini parasitari exercit per l'Estat espanyol i la seva oligarquia, ens poden situar en una posició perifèrica econòmica i socialment a Europa. L'acompliment de les condicions de convergència europea posa sobre la taula més cruament aquest problema.

1.12. El paper dels dirigents de CiU -i el dels barons del PP a les Illes i País Valencià- és el d'intermediació entre la burgesia autòctona i l'oligarquia espanyola. D'aquí les seves contradiccions entre defensar els interessos profunds de l'economia productiva catalana o bé acontentar-se amb retocs conjunturals a canvi de la participació en els privilegis d'aquesta oligarquia estatal. La participació d'alguns sectors financers catalans en el procés de privatitzacions, i la creixent espanyolització d'algunes grans empreses catalanes indiquen que estem davant, un nou impuls de determinats sectors de l'alta burgesia catalana per reforçar les seves posicions en el si de l'oligarquia estatal. És l'opció per un model de concentració i oligopoli a escala espanyola contrari als interessos de la majoria de pimes i de treballadors situats cada cop

menys a Espanya, i que allunya de la nació el control de les condicions de producció, degradant-les.

1.13. A la Catalunya del Nord, continua el procés de colonització per part de l'Estat francès, que provoca la substitució poblacional: l'emigració dels catalans i la immigració de jubilats procedents del nord de França. L'estructura hipercentralista ha situat Catalunya del Nord en una situació de dependència econòmica que n'impedeix l'autodesenvolupament. Només el progressiu acostament a l'àrea econòmica de Barcelona, que ha comportat la caiguda de les fronteres, està facilitant un relançament sectorial de l'economia.

1.14. L'atur estructural és la plaga del final del segle

1.14.1. El principal impacte del context econòmic internacional, de les estructures arcaiques i de les polítiques favorables a l'economia especulativa, és l'atur. Els índex d'atur a l'Estat Espanyol són dels més alts de la UE i això comporta que moltes famílies tinguin algun dels seus membres en aquesta situació. I fins i tot, hi ha casos de famílies que en conjunt depenen dels subsidis.

1.14.2. El costa d'un atur elevat, hi ha un alt nivell d'inactius, és a dir, de gent que ni tant sols es planteja entrar en el mercat laboral. El que fa que en relació a Europa, si partíssim dels mateixos nivells de població activa, l'índex d'atur seria encara més alt.

1.14.3. Per altra part, la creixent desregulació del mercat laboral està comportant creixents situacions de precarietat i injustícia social que fa retrocedir els drets dels treballadors o situacions anteriors. L'abús que les empreses de treball temporal estan cometent incorporant en tasques fixes contractes temporals, encara agreuja més la situació.

1.14.4. Aquesta situació comporta un deteriorament del nivell de redistribució de la riquesa, alhora que té un impacte molt negatiu sobre els nivells de consum que condiciona l'economia productiva.

1.14.5. La creixent competitivitat, l'avidesa dels grans grups empresarials comporten també una deterioració de la situació dels treballadors autònoms que juntament amb un sistema impositiu que no beneficia les microempreses, fan que aquest sector sobre el que podria pivotar una intel·ligent política de lluita contra l'atur, també estigui dèbil.

1.14.6. Una menció a part mereix l'economia social, formada per cooperatives de treball associat i societats anònimes laborals que ocupen només al Principat 30.000 persones. La funció esmorteïdora de la crisi d'aquesta àrea econòmic no està prou reconeguda per les administracions i per les caixes d'estalvis que originàries també de l'àrea social no destinen cap suport especial a aquest sector.

1.14.7. Les poques previsions i ajuts per reconvertir el sector turístic i comercial poden comportar en un termini curt una notable pèrdua de llocs de treball, que no seran compensats pels que puguin crear les grans superfícies o la concentració turística.

1.14.8. Per altra part, tot i el potencial universitari elevat de la nostra nació, els nivells de recerca i desenvolupament són dels més baixos d'Europa i això condiciona tant la capacitat competitiva de la nostra indústria com provoca una creixent fugida de cervells.

2. SITUACIÓ SÒCIO-POLÍTICA.

2.1. Catalunya i l'Estat espanyol viuen de ple el període històric de la segona Restauració borbònica. Una monarquia constitucionalment assumida el 1978, després de la seva reimplantació per part de Franco l'any 1946, presideix l'edifici polític espanyol i el connota simbòlicament. La monarquia parlamentària restablerta com a contrapartida a les llibertats democràtiques aconseguides a la fi del franquisme forma part del pacte signat el 1977-79 entre bona part de les forces democràtiques i el tardo-franquisme. Aquest pecat original està condicionant el baix nivell de la democràcia que gaudim. Vivim en una democràcia de baixa intensitat, que es reflecteix en un text constitucional espanyol contradictori i que no va ser reconegut per un 41 % de la població inscrita al cens electoral el 1978.

2.2. El model català i espanyol de partits és el d'organitzacions burocratitzades i no participatives, condicionat tot això pel sistema electoral amb llistes tancades i pel sistema de finançament. El sistema electoral és un reflex de la desconfiança d'aquestes organitzacions cap a una veritable participació ciutadana. Tanmateix la creació d'institucions no democràticament elegides com ara el Tribunal Constitucional, buida encara més de contingut les institucions representatives, donat que aquests organismes imposats tenen més reconeixement polític institucional.

2.3. El paper cada vegada més important dels mitjans de comunicació en la creació de l'opinió pública, que cada vegada més esdevé opinió publicada o teleradiada, és significant en la configuració del mapa polític i electoral, i fins i tot, de les dinàmiques entre forces polítiques. Els mitjans de comunicació critiquen però a l'hora retroalimenten la personalització de la política i el caràcter mediàtic dels líders.

2.4. La importància dels serveis gestionats des de l'Estat s'ha utilitzat incorrectament com a font de polítiques clientelars que condicionen el comportament electoral, especialment en territoris subsidiats. Vivim en una democràcia representativa però escassament participativa. Els electors trien els seus representants però no participen en les grans decisions que els afecten i tampoc tenen canals suficients de control dels serveis públics dels que són usuaris.

Per altra banda les formes legals a que el poder executiu recorre - decrets llei ... per imposar el criteri del partit que hi ha al govern de l'estat, així com la manca d'independència del poder judicial i legislatiu i els diferents afers de corrupció de l'aparell de l'estat i dels partits majoritaris, fan de tot plegat una burla del concepte pur de democràcia.

2.5. Tots aquests condicionants propicien la transformació de la ciutadania, assolint elevades cotes de despreocupació, fins al punt que delega a l'Estat la solució de qualsevol problema i esdevé inactiu socialment.

2.6. L'actual conjuntura política als Països Catalans i a l'Estat.

2.6.1. Els diferents governs espanyols d'UCD, del PSOE o del PP, han perpetuat a la seva base política un model de democràcia formal i una cultura política de baixa intensitat implantada a la sortida del franquisme. Els casos reiterats de corrupció, d'abús de les institucions públiques i de terrorisme d'Estat són mostra que el sistema de partits polítics del règim de la transició està contaminat per l'herència franquista.

2.6.2. En aquest context, el paper de CiU ha estat el de produir justificacions ideològiques per al model de democràcia de baixa intensitat i de fragmentació nacional. CIU es desentén del País Valencià, de les Illes i la Catalunya Nord. El President de la Generalitat, Jordi Pujol, ha estat un dels principals ideòlegs de la justificació de les desviacions autoritàries o corruptes de l'administració pública espanyola.

2.6. 2bis. Els ajuntaments mantenen el caràcter d'administració residual que sempre han tingut en l'Estat Espanyol. El pas dels ajuntaments franquistes als monàrquics va suposar que l'elecció democràtica dels consistoris. Els socialistes espanyols han heretat la concepció jacobina de l'estat, segons la qual l'esta central ha d'arribar fins a l'últim racó del territori. S'ha mantingut unes competències municipals molt reduïdes comparades amb els principals països europeus i uns recursos econòmics que no arriben al deu per cent de la despesa pública, i que depenen de les subvencions estatals. Sense participació en els principals impostos, com l'IRPF o l'IVA. L'administració municipal manté els anomenats " cuerpos nacionales" (secretaris, interventors, etc.). També ha perdurat el caràcter presidencialista del consistori amb el manteniment del poder dels alcaldes, que implica la marginació dels plens i del paper de la oposició.

2.6.2. ter. ERC reclamarà tant a nivell estatal com a nivell autonòmic que els ajuntaments tinguin la gestió bàsica de les següents competències, a més de les que ja té i d'altres:

Justícia, de manera que els jutges arrelin a les ciutats i barris.

Ordre públic, de manera que la policia municipal sigui la policia bàsica i s'instauri la policia de barri.

Ensenyament primari i secundari, aquesta és una competència municipal a la majoria de països que permet crear equips pedagògics estables i l'adaptació de la Formació Professional a les necessitats econòmiques de cada població

Sanitat bàsica. La competència municipal permetria un increment de la seva qualitat.

Participació en els principals impostos, per evitar incrementar l'IAE i l'IBI.

2.6.3. CiU ha actuat en política espanyola com a lobby pseudoliberal amb voluntat d'influir en les polítiques conjunturals a escala estatal. La qüestió catalana ha estat molts cops la pantalla darrera la qual s'ha amagat una política intervencionista a l'Estat més pròpia d'un partit liberal d'àmbit estatal que d'un partit que s'autoanomena nacionalista.

2.6.4. En l'àmbit del Govern de Catalunya, CiU mateix no s'ha distingit precisament per impulsar de forma clara un model de democràcia participativa i subsidiària. El retard en l'aprovació de la llei

d'iniciativa popular, l'absència de llei electoral pròpia, la indefinició d'un model d'ordenació territorial i administratiu propi i el menysteniment sistemàtic que el President de la Generalitat ha tingut pel Parlament, en són una mostra.

2.7. El sistema de forces polítiques de Catalunya.

2.7.1. El sistema de forces polítiques a Catalunya encara bascula entre dos grans pols: un el del PSC-PSOE, que guanya les eleccions de tipus general o municipal; i l'altre el de CiU, que guanya en les eleccions al Parlament de Catalunya. Aquesta estructura bipolar ha perdut darrerament força per l'erosió que PP, IC i ERC han provocat. Malgrat això, la importància de la base electoral de PSC i CiU és enorme i s'ha de tenir molt present en qualsevol estratègia realista de substitució. Així com de la important bossa d'abstenció que es mou per sobre del 25% de l'electorat.

2.7.2. En aquest context, CiU està mostrant símptomes d'esgotament per la perllongació de la gestió que ha provocat la deserció d'electors tant en les eleccions municipals com en les catalanes. La pèrdua de la majoria absoluta al Parlament català i el fracàs de Miquel Roca a Barcelona han marcat el que podria ser l'inici del final del pujolisme. Per això Convergència necessita construir ara el partit, alhora que pot estar interessada a reforçar el seu flanc nacionalista i progressista, intentant satel·litzar algun sector o el conjunt d'ERC. Els acostaments possibles d'UDC cap el PP de cara a prefigurar un escenari a la bavaresa, són una altra de les motivacions que catalitzen l'activitat de CDC, així com el perill d'una Olivera alternativa. Però, malgrat els intents de renovació, CDC té la dificultat de digerir tot un sector de la militància més vinculada al caciquisme i al repartiment del poder, que a un projecte polític.

2.7.3. L'acord de CiU amb el PP pot tenir dos horitzons possibles: un cert èxit en el procés de convergència de Maastricht i la reforma de l'Estat, la continuació de les majories incompletes i per tant un pacte estratègic de suport mutu -com el que indica la ponència del PP català- que estabilitzaria la coalició de facto de centre-dreta a Madrid i Catalunya, per temps. Un altre horitzó pot ser el fracàs del procés de convergència: Espanya no atrapa Europa, o ho fa amb importants costos socials i pèrdues econòmiques, CiU ha de distanciar-se del PP a última hora, però el desgast és irreversible.

2.7.4. El PSC continua essent la força clau de l'espai progressista a Catalunya i ho és malgrat la seva responsabilitat en les desviacions antidemocràtiques dels anys passats en el govern de Madrid (GAL, CESID, FILESA...) i malgrat l'abandonament del perfil catalanista que havia tingut fundacionalment. Possiblement la por a la vinguda del PP, amplament sentida a Catalunya ha estalviat al PSC, la caiguda del PSOE. El fet és que des de la perllongació de l'hegemonia indiscutible del PSC, aquest partit condiona totalment qualsevol intent que pugui haver-hi per bastir una alternança. I el PSC continua atrapat entre l'objectiu intervencionista a Espanya, que passa per prioritzar l'alternativa a Aznar, en clau espanyolista; o bé prioritzar l'alternativa a Pujol en clau catalanista. Una i altra són incompatibles, i aquesta contradicció bloqueja qualsevol acostament a la resta de forces catalanes.

2.7.5. L'acord entre el PP i CiU, l'actitud de destacats dirigents del PSOE que substitueixen la crítica a les dretes pel patriotisme espanyolista i el jacobinisme mostrat per ministres del PSC com Borrell, són elements que poden afavorir l'agudització de l'opció lerrouxista per part de l'aparell del partit a fi d'aprofitar electoralment i demagògica la realitat plural de Catalunya i els problemes d'integració d'una part de la ciutadania, i passar així a disputar-se aquest terreny amb el vidalquadisme.

2.7.6. IC ha iniciat un distanciament formal d'IU, però de fet, mentre no hi hagi un avanç dialèctic del sector més doctrinari i espanyolitzant, no mantingui una representació sobirana a Madrid i no deixi de practicar l'habitual i prepotent política de mandarinatge ideològic, el partit esdevé un soci incòmode per qualsevol operació de confluència de les esquerres que vagi més enllà d'uns acords estrictament tàctics o puntuals.

2.7.7. En aquest marc de continuïtat de les direccions i dels estils d'un i altre partit, la proposta de bastir una alternativa nacional d'esquerres té, en les circumstàncies actuals, poques possibilitats de quallar mentre continuïn lligats políticament i organitzativa a partits d'àmbit estatal. De fet, tant en el cas italià com el britànic, les forces progressistes que han accedit o accediran al govern ho han fet gràcies a la capacitat d'articular les capes centrals de la societat i abandonar definitivament els posicionaments esquerranistes. Al Principat, només ERC pot estar en disposició

d'adreçar-se a aquells sectors progressistes que avui donen suport a CiU i sense els quals no hi haurà alternança possible.

2.7.8. El PP ha trobat en l'etapa Vidal-Quadras un discurs espanyolista desacomplexat que ha connectat amb certs sectors poc integrats en la realitat nacional catalana. Alhora, però, no es pot menysprear el rol de partit diferent al del consens que li ha permès ser un dur perseguidor de les corrupteles i del desgovern de CiU, des de posicions liberals radicals. La implantació creixent del PP és un fenomen a no menystenir.

2.7.9. Cal veure quina línia seguirà el partit dels conservadors ara que la conjuntura l'obliga a fer de cossa de CiU. No està clar si la moderació imposada al PP des de Madrid portarà a l'absorció per part de CiU, o al revés, permetrà el traspàs sense traumes de l'electorat més conservador de CiU cap al PP, ara que aquest haurà deixat de fer por.

2.7.10. suprimit

2.7.11. En aquest marc, ERC ha aconseguit situar-se amb un perfil propi en l'espai polític català, i ha allunyat el perill de marginació a què estava abocada i, alhora, ha normalitzat el concepte d'independència. A la vegada, ERC ha aconseguit una important implantació territorial. Tot això fa que, en aquests moments, ERC esdevingui imprescindible per a qualsevol alternativa progressista que es plantegi en un futur.

2.7.12. En aquest procés, però, ERC no ha sabut cohesionar prou el seu electorat ni ha arribat amb prou claredat als sectors socials als quals es dirigeix. Hi ha hagut una certa insuficiència en el gruix de les propostes a curt i mitjà termini, especialment en l'àmbit socio-econòmic, i no prou claredat en l'establiment i seguiment d'una línia política clara i coherent, degut a una indefinició estratègica i una important oscil·lació tàctica.

Poc a poc ERC ha buidat el contingut independentista només dedicant-se a marxos i actes singulars de cara a la galeria deixant de banda solucions concretes de la vida diària de la societat civil.

2.7.13. Esquerra ha demostrat la seva voluntat d'ocupar l'espai sociològic majoritari, que inclou el conjunt de les classes populars i de les capes mitjanes, en una orientació clarament progressista, situat en un àmbit d'esquerra moderada i que va tenir la seva expressió política en els inicis de la transició en l'Assemblea de Catalunya i l'Entesa dels Catalans. Però el fet és que aquest espai es troba avui dispers entre la majoria de forces de tradició democràtica, amb diverses franges socio-electoralment compartides. Aquest espai va des de postures marxistes i d'esquerra alternativa, fins a socialdemòcrates i/o d'un cristianisme social i progressista; també hi trobem tots els moviments socials que han aparegut amb força els darrers anys, com els moviments solidaris, ecologistes i per la insubmissió.

2.7.14. Els moviments populars i associatius han tingut i tenen un paper polític important, pel tipus d'iniciatives i propostes que porten a terme. Els partits polítics no han estat a l'alçada d'aquestes i la majoria de vegades han intentat - i aconseguit - monopolitzar-les i marginar políticament aquests moviments socials. Malgrat tot estem, de nou, en un moment d'acostament entre els partits d'esquerra i els moviments socials afavorint així la canalització de les seves propostes i l'intercanvi d'opinions i iniciatives. La participació dels partits però en aquest sentit no sempre es tradueix en un augment electoral.

3. LA SITUACIÓ NACIONAL.

3.1. Les resolucions del Tribunal Constitucional han anat configurant la lectura definitiva de l'Estatut, que majoritàriament s'ha fet en sentit restrictiu. El desplegament de lleis de bases i la coordinació de polítiques europees ha convertit el govern de Madrid en concurrent en totes les competències de les comunitats autònomes, fins i tot aquelles que teòricament eren exclusives. Les polítiques harmonitzadores, entre elles la del finançament -LOFCA- han fet de l'autonomia una ombra del que seria un autèntic autogovern.

3.1. bis L'actual estructura de l'estat de les 17 autonomies es va construir amb l'objectiu de diluir l'empenta nacional de bascos i catalans. Alhora, la fragmentació del nostre territori i la seua incomunicació institucional és utilitzada per afeblir-nos. Aquestes 17 autonomies distorsionen i emmascaren la realitat de quatre àrees nacionals (basca, catalana, gallega, espanyola) sobre les que s'hauria d'estructurar un estat profundament democràtic i respectuós amb les diferències.

Aquesta multiplicació d'autonomies incrementa inutilment la despesa pública. Cal explicar que l'estat espanyol malbarata molts recursos per tal d'anul·lar les nacions no espanyoles.

3.2. A mitjans dels anys 90, els Estatuts dels diversos Països Catalans estan per completar amb llistats sencers de transferències pendents, degut a interpretacions contraposades entre governs autònoms i de Madrid. I la nostra nació ha estat incapaç d'establir una relació singular amb els poders de l'Estat, a diferència dels bascos i dels canaris.

3.2. bis. La desmobilització del poble català, induïda tant per l'esquerra sucursalista com pel catalanisme intervencionista, és la principal causa del migrat nivell d'autonomia que tenim. Amb el mateix marc legal l'autonomia d'Euzkadi és molt més elevada: Concert econòmic, policia basca, etc. La raó d'aquesta diferència rau en la tensió que el poble basc, tant el PNB com EA i HB, han mantingut amb l'estat espanyol. Totes les nacions oprimides, han hagut de mantenir dècades de tensió democràtica amb els estats opressors per aconseguir els seus objectius nacionals. Si la majoria del poble català no supera la por a l'enfrontament cívic amb l'estat estem condemnats a ser una més de 17 autonomies.

3.2. ter. La implantació del nacionalisme d'esquerres especialment en les eleccions autonòmiques és un element bàsic de confrontació que l'Estat Espanyol sempre tindrà molt present. Mentre al nostre país guanyin partits sucursalistes o domesticats, l'Estat considerarà que als països catalans no hi ha cap problema nacional. El dia que l'independentisme guanyi unes eleccions al Parlament del Principat, o del País Valencià o les Illes la proclamació de la República Catalana serà irreversible.

3.3. El Principat de Catalunya, amb la política de Pujol, ha volgut actuar -amb escàs èxit- com a locomotora autonomista o federalitzant d'un Estat reaci a abandonar les estructures centralistes. Aquest paper li ha fet avançar lentament a canvi que Catalunya hagi patit un important desgast polític. Així com una excessiva burocratització donada la multiplicitat institucional.

3.3.1. CiU ha estat doncs incapaç d'obtenir un tracte que respongués a les necessitats pròpies de Catalunya, ha renunciat a la bilateralitat amb les relacions amb Madrid i no ha impedit l'equiparació de les nacionalitats històriques contemplades a la Constitució amb regions de nova creació.

3.3.2. Per altra part, l'estratègia negociadora de CiU ha consistit a posar en el mateix pla qüestions competencials i suport tàctic a governs de Madrid, ha prescindit del consens parlamentari i ha presentat el que eren petites concessions a drets adquirits com a beneficis. Al mateix temps, ha actuat més com un partit frontissa espanyol que com un partit nacional català, a diferència del PNB que ha fet tot el contrari.

3.3.3. L'estat de les autonomies està doncs en un cert cul de sac del que només pot sortir cap endavant caminant cap a una liquidació de la duplicació de nivells d'administració que són una de les principals fonts d'ineficiència i de dèficit públic. Però la inèrcia centralista i la tradició jacobina dels partits espanyols ha alentit el procés i pot provocar un col·lapse. Ara mateix és el PSOE, amb el silenci del PSC, el que està utilitzant els arguments demagògics que servien al PP per desgastar al PSOE, en relació al sistema de finançament autonòmic.

3.3.4. En aquest marc, el grau d'integració nacional avança prou al Principat, si hem de fer cas dels comportaments socio-electoralis i de la homogeneïtzació dels valors dels ciutadans catalans. En canvi, però, l'ús social del català és decreixent, degut a fenòmens demogràfics imparables i a una legislació que deixa el català com a llengua de ghettos: escola, administració, alguns mitjans de comunicació i alguns territoris. En la majoria d'àmbits socials: empresa, cinema, premsa, RTV, predomina absolutament el castellà, i són els ciutadans catalanoparlants els que no veuen respectats els seus drets lingüístics.

3.4. Al País Valencià, assistim a la prova del nou del que pot donar de sí un govern de coalició entre el conservadorisme i l'anticatalanisme, mentre al costat d'un reagrupament del moviment cívic catalanista, la realitat és la d'una espanyolització socio-electoral i lingüística notables.

3.5. A les Illes, l'hegemonia del PP comença a ser qüestionada i l'avenç de les forces nacionalistes i dels moviments cívics assenyalen una creixent consciència política entre la població.

3.6. A la Catalunya del Nord, seguint la dinàmica francesa, manen les dretes si bé amb posicions, en el cas de Perpinyà, sensibles formalment al fet català. El moviment cívic ha demostrat una

força creixent que ha preocupat als representants de París, tot i el grau d'alienació nacional dominant.

3.7. En el context internacional hem passat d'una conjuntura molt favorable a processos d'autodeterminació ràpids com els que es produïren a l'Est d'Europa després de la caiguda del mur de Berlín -des de 1989 a 1993- a una situació on són els Estats jacobins occidentals els qui estan essent qüestionats. Però en aquest espai, amb una democràcia assentada i un sistema econòmic inqüestionat, els processos d'autodeterminació es produeixen, de fet, a sotragades, aprofitant les crisis periòdiques dels Estats jacobins.

3.7.1. Les crisis són accentuades en aquest moment pel procés de convergència europea que posa sobre la taula les contradiccions socioeconòmiques d'aquests estats i la seva inutilitat com a intermediadors de les nacions sense estat més actives davant d'Europa: Flandes, Escòcia, País Basc, Països Catalans, o el fenomen de la Padània. Sense oblidar que les nacionalitats més desfavorides al si dels estats també activen la seva contestació davant la por d'esdevenir encara més marginades al si de l'Europa unida: Còrsega, Galícia, Gal·les.

3.7.2. La impossibilitat d'accedir a Europa a la mateixa velocitat, introdueix factors de desagregació al si mateix dels Estats que disposen de territoris capaços d'entrar immediatament i d'altres territoris que han d'accedir-hi a una velocitat més lenta. Qualsevol intent d'homogeneïtzar ritmes perjudicarà al conjunt de l'Estat. La construcció europea comporta traspasar competències cap a dalt i cap a baix per part dels Estats. Aquests són massa grans per resoldre els petits problemes i massa petits per resoldre els grans problemes.

3.8. Europa continua patint un dèficit democràtic i social i el Parlament europeu no exerceix encara el paper de Cambra sobirana dels pobles. I queda per fer l'Europa cultural, mentre els massmèdia tenen un predomini anglosaxó. A Europa li falten valors comuns vertebrats a l'entorn d'un model de societat avançada i diversa.

3.8.1. El repte de l'ampliació europea cap a l'est hauria de comportar un canvi en la política militar, en el camí de la superació de les aliances existents -OTAN UEO-, i amb la intenció de crear un Espai Únic de Defensa Europeu, de caràcter bàsicament defensiu, i sense intencions ofensives de cara a tercers. Això implica no donar per feta l'ampliació de l'OTAN i revisar l'actual concepte de l'UEO. Europa té el repte de l'ampliació cap a l'Est que comportarà un canvi en la política militar amb el desdibuixament de l'OTAN i el reforçament de la UEO. L'ampliació té una altra conseqüència, no negligible des d'una òptica catalana: l'augment d'Estats de petites o mitjanes dimensions, tots ells de caràcter uninacional. Per tant, Europa es va configurant com una realitat d'estats nació uninacionals, on els estats jacobins de base plurinacional seran l'excepció. La conservació del caràcter plural de les institucions europees evitant qualsevol temptació d'hegemonisme per part dels Estats grans és un escenari favorable als drets dels pobles.

3.9. El Tercer Món més pròxim a Europa -i especialment a Catalunya- és el Magrib, una zona que està patint un increment demogràfic i la precarització de les condicions de vida dels seus habitants. Des d'Europa s'han d'impulsar polítiques exteriors de cooperació i foment de la democràcia dins dels països del Sud Mediterrani. Massa sovint s'ha caigut en el suport a governs corruptes i autoritaris, o l'acostament oportunista als fonamentalismes islamistes, per interessos clarament lligats als beneficis econòmics que se'n podien derivar. Així mateix s'han d'impulsar propostes que fomentin l'autodesenvolupament dels països del Magrib, evitant augmentar-ne la seva dependència de l'economia europea.

El recolzament de la diversitat: saharauí, bereber, la promoció de la dona, l'ajut a l'autodesenvolupament, la interlocució amb l'Islam moderat, són línies d'actuació escassament explorades des d'Europa.

A dins de Catalunya, cal portar a terme polítiques d'acollida i integració dels ciutadans immigrants, combinades amb activitats de sensibilització, per tal d'augmentar la solidaritat dels catalans envers els països del Tercer Món i evitar l'augment del perill del racisme i la xenofòbia.

B. L'ESTRATÈGIA DE L'ESQUERRA NACIONAL CAP AL SEGLE XXI

4. UNA ESTRATÈGIA PER A ERC

4.1. En aquests moments, ERC es troba en la necessitat d'ampliar el seu espai social, un cop consolidada una posició dins el panorama polític català. Cal orientar la nostra acció per tal d'articular una part important del país en una proposta independentista, ecològica i d'esquerres,

i, per tant, necessitem ajustar el nostre discurs a fi que penetri amb més eficàcia als sectors socials als quals ens dirigim, les classes populars: obrers, treballadors autònoms, professionals, petits i mitjans empresaris, quadres d'empresa, comerciants, pagesos, pescadors, treballadors a la llar, estudiants, jubilats i aturats.

4.2. L'anàlisi de la situació del país fa que sigui imprescindible plantejar-se l'acció política en els eixos de preparar-se per fer front tant a una ofensiva neoespanyolista com a l'ofensiva neoliberal i de desmuntatge de l'estat del benestar, per una banda, i a retòriques pseudonacionalistes per part de CiU per a contrarestar els efectes del seu pacte amb el PP, així com amb missatges que, sota la capa d'una pretesa solidaritat, es proposen una messiànica cohesió nacional espanyola.

4.3. A la vegada, cal situar el paper d'ERC en una crisi generalitzada dels partits com a instrument de participació política, i de les idees d'esquerra, en recerca de la seva identitat.

4.4. Una política d'Esquerra

4.4.1. El panorama actual reflecteix una crisi profunda -i, ahora, per necessitat, una renovació- de les esquerres. En aquest context, ERC es troba ben situada des del punt de vista de la seva tradició provinent del federalisme, el llibertarisme, l'antiautoritarisme. Ahora, una tradició interna pluralista, que cal reforçar, i que li permet entroncar amb la tradició de la socialdemocràcia europea especialment en el seu model nòrdic i amb les aportacions del socialisme, de l'ecologia i de l'esquerra alternativa europea.

La proposta d'ERC ha de vertebrar un model concret de creixement econòmic i d'articulació social i territorial per al nostre país, crític i superador del que han desenvolupat les forces polítiques que han manat als països catalans en l'etapa autonòmica i regionalista -tant a les institucions autonòmiques com municipals i regionals.- inspirat en una anàlisi de la realitat fruit dels paràmetres de les noves esquerres i cercant els lligams i la imbricació entre la transformació social i l'alliberament nacional.

4.4.2. En l'actual context d'ofensiva neoliberal, caracteritzada per la privatització de serveis bàsics, l'abandonament de la solidaritat com a eix d'actuació dels poders públics, l'estructuració individualista de la societat, a partir de raonaments econòmics pretesament científics (estudis i informes encarregats per entitats financeres, organismes i empreses internacional, o per la mateixa administració) com a part del discurs neoliberal avui dominant. Per tant, l'ofensiva contra l'estat del benestar es planteja en termes d'eficiència i científisme, tot emmascarant el model de societat neoliberal que se'ns vol imposar.

Cal una acció de xoc que freni aquest procés, que qüestionï i posi al descobert els veritables interessos que s'hi amaguen i el model de societat que implícitament proposa, tot elaborant, des de l'esquerra un contradiscurs més democràtic i més igualitari, amb propostes imaginatives i agosarades que assegurin el manteniment dels serveis públics en benefici de tots els ciutadans i ciutadanes ampliant el seu abast i millorant-ne la qualitat en la perspectiva d'una major justícia distributiva de la riquesa i del benestar. La resposta a l'ofensiva neoliberal passa també per la denúncia de les condicions laborals dels països que practiquen el dúmping social, i per la solidaritat amb les classes humils d'aquests països.

4.4.2. En l'actual context d'ofensiva neoliberal, caracteritzada per la privatització de serveis bàsics, l'abandonament de la solidaritat com a eix d'actuació dels poders públics, l'estructuració individualista de la societat, tot justificat per motius econòmics, cal una acció de xoc que freni aquestes polítiques, però també cal presentar alternatives als problemes reals de l'actual estat del benestar. Altrament, s'estaria en una posició conservadora i defensiva que, a la vegada que resulta poc imaginativa, suposaria una acceptació implícita de l'status quo, inacceptable des d'una visió d'esquerres.

Per posar en pràctica de manera eficaç i donar sortida real a aquestes propostes cal adoptar estratègies que englobin tots les polítiques i sectors a tots els nivells -europeu, nacional, local-

basant-se en el principi d'igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, estratègies que faran possible una millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

4.4.2. bis Per tant, cal desenvolupar un model propi d'estat del benestar, inclòs el seu finançament, adequació a la realitat, mesures de control, etc, a fi de fer creïbles les nostres propostes. Això passa, doncs, per fer que les preses de posició públiques -especialment les institucionals, pel seu ressò mediàtic, i per ser les que més responsabilitat política comporten- estiguin fermament documentades, i, alhora, que no resultin contradictòries amb altres posicionaments o amb accions de govern allí on participem del govern. A la vegada, cal aprofundir l'ofensiva realitzada amb motiu del concert econòmic. Un cop clara la denúncia del destí dels recursos generats a Catalunya, cal atacar-ne també l'origen, altrament resultaria que implícitament es defensaria l'actual marc fiscal. Això vol dir elaborar propostes en relació a l'IRPF, l'IVA, l'impost de societats, etc.

4.4.2. ter. El manteniment de "l'Estat del Benestar" (estabilitat laboral, habitatge, Sanitat, Seguretat Social, Ensenyament, Pensions...) ha de ser compatible amb el desenvolupament d'una societat "sostenible" que no consumeixi més del que produeix i que tendeixi a reduir el consum de matèries primeres (l'hemisferi Nord consumeix 4/5 parts de matèries primeres no renovables), autèntic espoli del Nord sobre el Sud , i amb l'aplicació decidida dels acords de la Conferència de la Terra de Río del 1992.

4.4.3. L'ofensiva contra l'estat del benestar es planteja en termes d'eficiència més que no pas amb justificació ideològica. Això implica que les respostes i alternatives han de ser ben travades i argumentades, a fi que siguin més difícils de rebatre i més creïbles. Els principals fronts en els que cal arribar a un acord de mínims irrenunciabls entre tots els agents socials són :

1. Sistema de pensions.
2. Finançament i organització del sistema sanitari
3. Habitatge
4. Treball (precarietat, sinistralitat, formació, repartiment del treball, potenciació del treball en el lleure, autoocupació, reducció de la jornada laboral...)
5. Sistema fiscal
6. Reequilibri territorial
7. Sistema educatiu (ESO, escola pública, laïcisme, universitat pública, finançament i llei de normalització...)
8. Els immigrants, solidaritat i ONG
9. Els disminuïts i discapacitat físics i psíquics en tots els seus graus
10. Els desfavorits, la pobresa, la indigència, els quart món
11. Els infants, els avis.

4.4.4. Les propostes a fer en aquests camps han de fugir de la simple defensa de la situació actual i, alhora, dels clixés estatistes periclitats. Cal reprendre la tradició societària i mutual catalana, i aprofitar experiències municipals en aquest sentit. Públic no vol dir únicament estatal.

4.4.5. En cada camp dels que es treballi, les propostes han de ser conegudes pels directament afectats, més enllà del ressò que puguin tenir a través dels mitjans de comunicació. Per tant, els grups de treball que elaborin les anàlisi i propostes corresponents, han de planificar també els mecanismes de difusió, especialment els contactes amb els agents socials: sindicats, organitzacions de consumidors, associacions de pensionistes, gremis, mútues, cooperatives, etc.

4.4.6. Les propostes d'actuació han d'incloure, sempre que sigui possible, i en col·laboració amb l'OMN, una derivació municipal aplicable allí on governem, o com a moció on siguem a l'oposició. Aquesta actuació municipal ha d'anar coordinada en el temps amb les iniciatives que es puguin emprendre en altres institucions. A la vegada, cal tenir el dispositiu de comunicació adequat per a evidenciar les contradiccions en què puguin caure altres grups governants.

Hem de saber estar en contacte i vehicular institucionalment les propostes i iniciatives que ens fan les diferents xarxes i moviments socials, empenent un camí d'intercanvi.

4.4.7. A més, determinades propostes al món del treball -la cogestió, l'autogestió, la representació dels treballadors, els drets laborals, la transparència en la gestió, mesures d'acció positiva, etc-

han de posar-se en pràctica, en la mesura que sigui possible, en les empreses públiques - fonamentalment municipals- en què tinguem capacitat de decisió.

4.4.8. En tot cas i en tots els àmbits, cal que les propostes d'ERC, a més de ser -sobretot- creïbles, imaginatives, possibles i eficaces, puguin evidenciar les contradiccions entre pràctiques i discursos de CiU i del PSC.

4.5. Una proposta ecologista i global

4.5.1. La principal aportació de la segona meitat del segle XX al món de les idees ha estat l'ecologisme, com a visió del món i com a nou sistema de valors. ERC ha d'incorporar aquests valors en la seva pràctica diària a la mateixa alçada i com a part consubstancial de la seva ideologia, com figura en la declaració ideològica.

4.5.2 Això vol dir que s'ha de reforçar la incorporació de la variable ecologista a les anàlisis i propostes a fer en tots els camps, especialment l'econòmic i el de valors cívics, i que ha d'impregnar l'actuació política, especialment allí on les nostres propostes es poden dur a la pràctica. Cal que la sectorial ecològica i l'OMN continuïn elaborant propostes i prestin suport tècnic en camps concrets, ben treballats, a fi de remarcar la coherència d'ERC en el camp del residus, la gestió energètica, etc.

4.5.3 Cal fer pedagogia del malbaratament d'energia, aigua, recursos, alhora que es marquen les línies a seguir per potenciar la investigació de les energies renovables, alhora que s'assenten les bases per a una reorganització industrial que empri les noves energies ecològiques i substituir progressivament l'anomenada "energia bruta" com són les nuclears, petroli, etc...., això requereix la posada en marxa de campanyes de conscienciació ciutadana, alhora que es realitzen propostes, fins i tot conjuntes en el Parlament per demanar la creació d'un Pla d'Inversions que contempli la transformació ambiental de la indústria i de les empreses.

4.5.4. La societat actual necessita un canvi estructural. Des de les propostes polítiques d'ERC hem d'afavorir aquest canvi de l'actual sistema de valors i les estructures de poder -patriarcal i capitalistes-. Calen noves mirades que ens ajudin a una pràctica política ,més globalitzadora donant cabuda no només a les variables econòmiques, socials i polítiques tradicionals, sinó tenint en compte, en les nostres anàlisis i propostes, les qüestions de gènere, ètnia, edat , entorn ecològic, solidaritat, dotant-les així de transversalitat política.

4.5.5. La societat és diversa i desigual. Cal treballar amb criteris d'igualtat però amb l'objectiu de fer possible la diferència. La fi de les desigualtats no té com a objectiu la uniformitat i sobre aquest principi donarem coherència a les nostres propostes.

4.5.6. El feminisme ha mostrat com a ideologia que les relacions de gènere no es poden reduir a simples agregacions a les propostes polítiques, sinó que cal una nova manera de pensar més global. El que sempre s'ha tingut com a natural, la segregació entre l'esfera pública - predominantment masculina -i la privada -predominantment femenina- fragmenta la totalitat de la realitat social i despolititza les iniciatives i reivindicacions centrades en la quotidianitat diària. Cal tenir la capacitat de prendre consciència d'aquest fet i superar-lo amb noves formes polítiques que contempli aquesta doble connexió.

4.5.7. Algunes aportacions ideològiques que també donen una nova visió del món provenen de l'ecologisme, l'antirracisme, la solidaritat amb els països del sud, l'antimilitarisme, els ocupes. S'han d'incorporar les propostes que provenen d'aquests camps i enriquir les nostres actuacions polítiques.

4.6 Una actitud republicana

4.6.1. El valor republicà ha de configurar-se com una pràctica radicalment democràtica i no des del punt de vista més simbòlic. La defensa dels valors republicans no s'ha de reduir a atacs personals a la monarquia, no sempre ben compresos, sinó en la connexió del concepte republicà amb els valors democràtics i cívics.

4.6.2. Cal establir una línia clara de conducta en relació a la participació d'ERC als actes institucionals en què intervinguin representants de la monarquia, mentre que cal que sigui clara quina consideració mereix per a ERC el paper de la monarquia com a clau de volta del sistema sorgit de la transició en tant que democràcia de baixa intensitat.

4.6.3. La consideració de la cosa pública ha de venir per una concepció del poder de baix a dalt, tan internament com externa. Des del punt de vista extern, cal aplicar aquests conceptes allí on

tinguem capacitat de decisió, especialment municipal, establint pràctiques de participació ciutadana, si cal forçant reglaments i legislacions, i provocant contradiccions. L'OMN ha d'elaborar un catàleg de propostes d'utilització de mitjans de participació existents, de creació de nous, i de pràctiques d'aprofundiment de la democràcia municipal, a la vegada que disposar dels mecanismes de defensa jurídica en cas de conflicte.

A nivell intern, cal fomentar també la participació de la militància en la presa de decisions polítiques del partit, facilitant la creació de mecanismes per a canalitzar les idees, propostes, suggeriments, veus i vots dels militants.

4.6.4. La pràctica de la presa de decisions i de configuració de propostes ha de fer-se des d'ERC també amb criteris democràtics i participatius amb els agents afectats. La participació ha de començar practicant-se a casa. Això implica tenir clar qui són els nostres interlocutors socials, i tenir punts de referència: sindicats, organitzacions de consumidors, associacions de pensionistes, gremis, mútues, cooperatives, etc.

4.6.4 bis. Una idea de renovació de la política.

4.6.4 bis.1 ERC ha de ser el partit que renti la cara a la política, l'ompli de contingut ètic i li faci recobrar el prestigi que li correspon.

4.6.4 bis 2. Des d'ERC s'ha de fomentar una nova generació de polítics, un nou estil de fer política. ERC no ha de ser un partit més, les militants i els militants que la formen tenim una ideologia clara i per a nosaltres ERC té una finalitat molt precisa. Els polítics que sorgeixen d'ERC no veuen en la política un ofici, sinó que són vehicle de les idees d'una part important de la població i font de pensament. Els polítics d'ERC deuen tant de respecte a la ciutadania com la ciutadania els en deu a ells, i actuen en conseqüència.

4.6.4.ter. Cal tenir en compte que un dels desequilibris més grans en el camp de la participació política ve en la incorporació de les dones a la política institucional i de partits. En els darrers 15 anys han començat a notar-se canvis en aquest aspecte: les dones han passat de ser ciutadanes de segona a incorporar-se primer tímidament i progressivament de forma més massiva a la vida social i econòmica. La incorporació a la política, per tant als àmbits de poder es fa molt més lentament reflectint així la desigual divisió del treball. Cal doncs afrontar la desigualtat de gèneres amb mesures d'acció positiva que facilitin la incorporació de dones a la participació en les institucions polítiques i als llocs de representació i direcció.

4.6.6. I cal posar en pràctica, dins i fora, el concepte igualitari dels valors republicans, amb un èmfasi especial en la situació de la dona. Les propostes de política activa per a la igualtat, expressades en la declaració ideològica i en els programes electorals, s'han de visualitzar primerament al si d'ERC. Caldrà, doncs, establir les mesures necessàries de discriminació positiva a fi que la igualtat arribi a tots els nivells del partit, tant internament com en la seva expressió electoral.

4.6.7 Com a expressió màxima del republicanisme en la vida política cal dur a la pràctica un concepte ètic de la política, adoptant mesures adequades... (acumulació de càrrecs, arribisme, endollisme, aprofitament del propi càrrec, transfuguisme, etc)

4.7 Una pedagogia independentista

4.7.1. El marc de l'actual pacte CiU-PP es voldrà vendre, per part de CiU, amb resultats aparents en matèria d'assumpció de competències. En la possibilitat que, per part del PSOE i IU, es practiqui una política d'oposició, similar a la feta pel PP en la legislatura passada, això s'ha de fer servir per a evidenciar les contradiccions de PSC i IC, però procurant no fer seguidisme de CiU. La pràctica ha de ser la de denunciar les insuficiències aconseguides, a la vegada que tot allò que manca des del seu plantejament autonomista (les transferències pendents, etc) per a dificultar el desenvolupament del pacte a Espanya.

4.7.2. Cal evidenciar les insuficiències del model autonomista també pel no aprofitament actual de totes les seves possibilitats per part del govern de CiU, juntament amb la denúncia de l'esgotament del model de la transició. I, a la vegada, exigir que es concretin les opcions nacionals d'altres partits: el federalisme del PSC o d'IC, i l'autonomisme indeterminat de CiU.

4.7.3. El plantejament independentista no pot fer-se amb simbologies i valors de les independències del segle XIX -passaports, moneda, etc- sinó que ha de tenir en compte el marc de la Unió Europea. Cal plantejar la independència del segle XXI, en la qual hi hauran majors

cessions de sobirania dels estats a la UE. Aquest traspàs de sobirania s'ha de forçar també en l'altre direcció -dels estats actuals a les nacions sense Estat- com a mesura d'afebliment dels estats jacobins. Això no vol dir que l'Europa del futur garanteixi per si sola la sobirania de les nacions, ara sense estat. Cal definir un model d'Europa del pobles on s'especifiquin els nivells de sobirania de que gaudirà cada govern.

4.7.4. Alhora, cal eixamplar el discurs sobiranista, oferint plataformes no directament lligades al partit, a fi que elements d'altres opcions polítiques puguin afegir-s'hi sense haver d'assumir la totalitat del projecte d'ERC, però sí reforçant aquesta opció. Una plataforma constituïda, a tall individual, per càrrecs electes de tots els Països Catalans, a fi de dotar-la d'un caràcter genuïnament democràtic, pot emprendre accions, dins i fora de la nació, que eixamplin i propaguin aquest discurs.

4.7.5. Cal completar el missatge independentista com a mitjà i com a finalitat, i explicitar-ne la necessitat a fi d'assegurar mínimament una societat catalana del benestar en el marc europeu. L'adhesió al projecte independentista ha de venir perquè la independència sigui útil per a canviar les coses, i això vol dir demostrar que se sap què canviar i en quina direcció. Ser creïble en la vida quotidiana vol dir guanyar espais de credibilitat en els objectius finals.

4.7.6. En l'esforç d'ERC per incorporar els sectors de nous catalans al projecte independentista i la nostra voluntat d'esdevenir un sol poble, ERC ha d'intentar fer-se també portaveu d'aquests sectors, sobretot a partir de les preocupacions quotidianes i d'un discurs social en el qual s'hi puguin trobar reflectida, passant així del primari rebuig a l'adhesió. La imbricació entre la qüestió social i la qüestió nacional, amb un nacionalisme amb voluntat de transformar socialment, i l'obertura del discurs independentista cap a les problemàtiques socials ha de ser la clau de volta per la incorporació dels nous catalans al projecte col·lectiu d'emancipació nacional.

4.7.7. ERC ha d'assumir la interculturalitat i el diàleg entre cultures com un dels puntals de la identitat catalana del futur: això vol dir assumir sense pors el que ja som, un país acollidor on viure les diferències és part del seu projecte col·lectiu de futur. No podem ser una país amb moltes cultures que visquin d'esquena o s'imposin a les altres -i menys en un procés de substitució imperialista-. La interculturalitat ha de ser una de les claus que garanteixi la identitat catalana del futur. Negar el diàleg entre cultures - i el mestissatge- sols porta a la xenofòbia i a la intolerància i a la mort i desaparició de la pròpia cultura.

5. QUÈ FER EN L'ÀMBIT LOCAL

5.1. Ajuntaments

5.1.1. Els Ajuntaments han de passar a ser protagonistes de la vida política i superar el caràcter residual i subsidiari actual. Per això, cal portar a terme les reformes legislatives necessàries per argumentar-ne competències i recursos, especialment en els sectors que més directament incideixen en la vida ciutadana : ensenyament, sanitat, ordre públic, urbanisme etc.

5.1.2. La pràctica legislativa ha de comptar amb l'OMN a fi que s'introdueixin criteris i procediments per tal que l'agent de l'acció de govern directa sobre la ciutadania sigui l'administració local.

5.1.3. Els ajuntaments han de ser elements motors de la democràcia en la vida quotidiana. Cal, per tant, distingir els mecanismes efectius de participació més enllà dels merament consultius, de caràcter general com sectorial, incloent consultes populars sobre elements fonamentals de la ciutat.

5.1.3 bis.L'OMN ha de fomentar la creació de grups municipals a tots els municipis on ERC es present, amb l'objectiu d'augmentar la quantitat i la qualitat de l'activitat municipal del partit. Per a això, cada grup municipal procurarà també la participació de persones independents, però amb coneixements tècnics concrets sobre àmbits d'actuació dins de cada municipi, per tal d'acostar-los a la dinàmica de treball i rigorositat d'ERC.

L'OMN prepararà propostes -com la creació d'equips de treball temàtics, assemblees obertes, jornades participatives o d'altres- per aconseguir una major incidència de les persones independents però properes a ERC quant a l'àmbit municipal en les decisions que el partit pugui prendre a nivell local.

Altres mesures: Es fomentarà el seguiment i revisió dels programes municipals, per tal d'augmentar i actualitzar les propostes concretes per a cada municipi.

5.1.4. L'OMN ha de facilitar als grups municipals d'ERC els elements per a plantejar referèndums populars i la creació de nuclis d'intervenció participativa, com a eix bàsic de la democràcia local, amb l'objectiu que, al llarg de la legislatura, els governs municipals d'ERC hagin portat aquest elements a la pràctica.

5.1.5. Democratització dels mitjans de comunicació de titularitat local, alhora que la participació efectiva de les administracions locals en les noves tecnologies de la comunicació, per a configurar un espai comunicacional en clau local que fomenti els valors cívics i democràtics.

5.1.6. L'OMN col·laborarà en l'assessorament tècnic amb les candidatures independents de progrés. A la vegada, es buscaran les fórmules legals de col·laboració necessàries per a sumar forces en les administracions locals de segon grau.

5.1.7. La col·laboració d'ERC en els governs municipals amb altres forces necessita d'una absoluta transparència que evidencii coincidències i discrepàncies, i que serveixi per marcar un perfil propi i no ser absorbits per retòriques municipalistes que, a la pràctica, accepten el paper residual dels municipis. La col·laboració d'ERC amb d'altres forces ha de ser sempre conjuntural i no ha de ser obstacle per a propostes pròpies, fins i tot diferenciades, per no caure en seguidismes.

5.1.8. L'acció política local, sigui als governs municipals, a l'oposició o fora de les institucions, ha de poder ser coneguda pel conjunt de la població. Cal estimular les campanyes d'àmbit i objectius locals, i la presència als mitjans de comunicació local, així com el contacte directe amb la ciutadania. En conseqüència, l'OMN donarà el suport necessari a les seccions locals i governs municipals, i el conjunt del partit ha d'incorporar-lo com a estratègia de comunicació. En aquest sentit, i especialment a la premsa local i comarcal, les seccions locals i grups municipals d'ERC afavoriran l'aparició de creadors d'opinió en la línia independentista i d'esquerres, alhora que procuraran la presència de sensibilitats d'aquesta línia als òrgans de control d'aquests mitjans, i estimularan una relació fluïda amb professionals dels mitjans de comunicació a fi d'evitar intermediacions susceptibles de ser manipuladores en la generació i transmissió de la notícia.

5.1.9. L'OMN ha de facilitar la creació de publicacions periòdiques de les diferents seccions locals d'ERC, per tal de donar a conèixer les activitats que es porten a terme i la tasca a nivell municipal. Així mateix, l'OMN procurarà la màxima difusió d'aquestes publicacions entre les diferents seccions locals del partit.

5.1.10. Les seccions locals i els grups municipals d'ERC han de treballar en els diferents organismes de participació ciutadana i sectorial per a dinamitzar-los i, alhora, evidenciar-ne les limitacions i aconseguir-ne l'ampliació.

5.1.11. Els grups municipals d'ERC promouran mesures de rebuig dels elements de centralització estatals, promovent un Cos Nacional Català de Secretaris de carrera sota la supervisió de les associacions municipalistes o rebutjant la imposició de secretaris no escollits pels propis ajuntaments o el manteniment de les oficines d'allistament. Aquestes mesures es tralladaran també a les associacions municipalistes, a fi que es pugui configurar un bloc municipal català contra la intromissió de l'estat espanyol.

5.1.12. L'OMN fomentarà la comunicació entre els grups municipals i seccions locals de ciutats amb similars condicions (territorials, demogràfiques, sectorials, etc) a fi de compartir experiències i coordinar estratègies comunes, amb la possible creació d'una borsa de recursos i iniciatives que puguin ser d'aplicació per a altres ajuntaments.

5.1.12.bis. L'OMN procurarà l'intercanvi de comunicacions entre seccions locals mitjançant la xarxa Internet, així som la difusió de tots els aspectes relatius a l'actualitat del partit.

5.1.13. L'autonomia de les seccions locals i els grups municipals ha de ser compatible amb les polítiques i accions de govern d'abast comarcal, regional o nacional. En conseqüència, cal establir mecanismes de coordinació i debat a fi d'evitar contradiccions.

5.1.14. La diversitat de característiques en els municipis de Catalunya obliga a què ERC tingui actuacions específiques. En aquest marc, l'OMN establirà estratègies específiques enfocades en tres direccions: en els petits municipis per tal de fer front al caciquisme rural, en la consolidació dels grups municipals en les ciutats mitjanes, i l'estratègia a seguir en les grans aglomeracions urbanes amb gran component immigratori.

5.1.15 L'OMN assumirà com a objectiu principal la de poder assessorar i formar als càrrecs electes, una de les mancances més importants de tots els partits polítics incloent-hi el nostre. L'OMN dedicarà tots els seus esforços per encabir una formació de regidors, batlles, consellers comarcals, diputats provincials, diputats, etc., per tal que aquests càrrecs puguin prestar de la millor manera possible els serveis o tasques a les quals accedeixin. Només així ajudarem a solventar els problemes reals quotidians de la nostra societat.

5.2. Els consells Comarcals

5.2.1. L'acció política d'ERC ha d'impulsar el fet comarcal enfortint-ne les institucions que en són pròpies. Per això, els diferents CPC procuraran la creació -i actualització en el cas que ja en disposin- de programes comarcals d'ERC, pensats en base a les peculiaritats de cada comarca i a l'actuació a portar a terme des de les diferents institucions (ajuntaments, consells comarcals, i parlament). Així mateix, el CPC en procurarà la màxima difusió.

5.2.2. Els consells comarcals, diputacions, l'Àrea Metropolitana han de debatre els problemes reals de la població. Per tant, l'acció d'ERC ha de ser de transmissor de problemes municipals a fi de configurar-se com a element implicat en la problemàtica quotidiana i com a partit capaç d'oferir solucions.

5.2.3. Els diferents CPC procuraran la creació i impuls d'assemblees de batlles i regidors de cada comarca.

5.2.4. L'OM coordinarà l'activitat que els diferents consells comarcals d'ERC porten a terme, amb reunions periòdiques d'intercanvi d'experiències.

5.3. El fet regional.

5.3.0. ERC ha d'impulsar la divisió del Principat de regions o vegueries, com a agrupació de comarques amb característiques comunes, com instrument per al reequilibri territorial del país. Per això, des d'ERC hem de seguir oposant-nos a la divisió administrativa del territori en províncies i impulsant totes les accions - al Parlament, Consells Comarcals i ajuntaments - per tal d'anar concretant un model concret de divisió administrativa del territori.

5.3.1. La lluita contra la divisió provincial passa per a no consolidar-ne les institucions. En aquest sentit, cal iniciar una política de deslegitimació dels governs provincials des del seu si, dissenyada pels batlles i regidors dels territoris afectats, a fi de plantejar-ne, de manera permanent, el buidatge i la desaparició en favor, fonamentalment, d'ajuntaments i consells comarcals, en la perspectiva de la província única.

5.3.2. La utilització sectària dels recursos de les diputacions no ha de servir per a la compra de voluntats que mantinguin i consolidin estructures de poder provincial.

5.3.3 Cal denunciar la duplicació de serveis i el solapament de funcions de les Diputacions Provincials, com a niu d'aliment de nombrosos càrrecs de CIU i PSOE. Hem d'orquestrar campanyes ciutadanes i institucionals per tal de traspasar els recursos que tenen assignades als Consells Comarcals, una de les unitats territorials bàsiques de Catalunya de temps històrics.

5.4. Àrea Metropolitana

5.4.1. Cal propugnar el tractament del fet metropolità, previ a la seva concreció administrativa, i defensar una organització territorial multipolar i multicèntrica, que reforci la personalitat dels municipis constituents. A aquest fi, s'elaborarà un programa metropolità quan es convoquin eleccions municipals. La consideració de la realitat metropolitana ha de venir acompanyada de les mesures necessàries per assegurar-ne la contenció i la no extensió en taca d'oli sobre el territori.

5.4.2. ERC impulsarà i revisarà totes les accions de govern des de l'Ajuntament de Barcelona i en altres institucions, de cara a fomentar l'articulació de la xarxa de ciutats importants de l'Àrea Metropolitana, dels Països Catalans i de l'eix mediterrani, cal que siguin debatudes i consensuades entre els organismes del partit a qui puguin afectar.

5.4.3. El potenciament de la capitalitat nacional i d'eix mediterrani ha de ser respectuós amb l'equilibri territorial i no ha de qüestionar el policentrisme nacional. Aquest ha de quedar reflectit en la posició d'ERC en la discussió de la Carta Municipal de Barcelona.

5.5. Àrea de muntanya

5.5.1. El reconeixement històric de la singularitat de les comarques de muntanya ha de tenir una traducció pràctica en l'àmbit legislatiu i pressupostari que permeti assegurar unes condicions de

vida en igualtat amb altres parts del territori, dins d'una política de reequilibri territorial i de sostenibilitat.

5.5. Municipalisme

5.5.1. Impulsar la celebració del II Congrés de Municipis de Catalunya i utilitzar aquesta ocasió per unificar el municipalisme català i reforçar-ne els elements de sobirania. En un segon moment es promourà la fusió de les dues associacions municipalistes en una sola independent dels partits i dedicada a aprofundir la sobirania política i econòmica dels ajuntaments.

5.5.2. Per provocar aquest debat i ajudar a acostar posicions, serà interessant que els municipis on som presents tinguin la doble afiliació municipalista (Associació i Federació de Municipis) amb aquesta voluntat explícita.

5.5.3. L'autonomia municipal no té sentit sense una ciutadania activa i una opinió pública ben formada. ERC treballarà per aconseguir la participació dels ciutadans en els afers públics i per l'existència de mitjans de comunicació locals que no siguin controlats des de les majories consistorials.

5.5.4. Les seccions locals i els grups municipals del partit reclamaran la redacció d'un Reglament de Participació Ciutadana que estableixi la constitució d'un conjunt de Consells que vetllin pels principals serveis públics, establint-se sistemes de consulta vinculants, pressupostos, sistemes de nomenaments de càrrecs, etc..Entre aquests Consells, destaquen entre d'altres, els següents:

- El Consell Escolar Municipal, que aplegui el regidor d'ensenyament, ensenyants i pares per vetllar la marxa de l'ensenyament primari i secundari a cada municipi, dotant-lo de mecanismes efectius d'incidència
- El Consell Municipal Econòmic i Social, que reuneixi empresaris, treballadors i autònoms de cada localitat per planificar el futur econòmic de cada ciutat.
- Consell Municipal de Sanitat i Benestar social, que aglutini metges, personal sanitari i associacions d'usuaris de la sanitat per fer el seguiment de la sanitat.
- Consell Municipal de Comunicació i Cultura, que vigili el desenvolupament i la independència dels mitjans de comunicació municipal (ràdios i publicacions), seguint el model parlamentari.

Consell d'Urbanisme i Habitatge i Medi Ambient. Aplegarà arquitectes, constructors, organitzacions ecologistes, joves amb necessitats de habitatge, per planificar el desenvolupament urbà i medioambiental de cada població.

6. QUÈ FER EN L'ÀMBIT NACIONAL

6.1. Principat de Catalunya

6.1.1. En la propera dècada, al Principat, ERC treballarà per consolidar-se com a un referent sòlid de l'esquerra nacional, lluny de les pretensions hegemòniques del pal de paller, inviàbles durant temps, però també lluny de l'abandonisme que significaria considerar el partit com a administrador d'un espai complementari o frontissa a qualsevol dels dos grans pols polítics: CiU, PSC-PSOE. ERC ha d'aspirar a acumular el màxim de força social i electoral per poder forçar un programa mínim al si d'un govern de coalició si és el cas, o des de l'oposició.

6.1.1.bis Tanmateix l'opinió pública evoluciona de manera paulatina i ERC ha de tenir una estratègia d'etapes fins arribar a un nou 14 d'abril. En cada etapa hi ha d'haver uns objectius polítics ben establerts i una possible política d'aliances ben definida. L'entrada en el govern de la Generalitat juntament amb altres forces, o el suport extern, exigeix unes condicions encara més estrictes que hauran de ser aprovades per un Congrés Extraordinari, sinó hi ha un mandat explícit en la línia política aprovada en el Congrés immediatament anterior.

C. PER UN SALT CAP A LA SOBIRANIA

Al parlament de Catalunya

6.1.1.bis.2. La primera etapa a oferir en l'actual estadi de consciència nacional i social del poble català és un conjunt de mesures que representen un salt que col·locaria l'autonomia del Principat al nivell de la basca. La pèrdua de majoria absoluta de CiU i la seva política de pactes amb el PP fa preveure que l'any 1999 pot ser una gran oportunitat pel nacionalisme d'esquerres. ERC ha de proposar un bloc compacte de mesures que representin un salt qualitatiu en la recuperació de la sobirania. Però hem de ser conscient que aconseguir aquest salt, tot i ser modest, exigeix trencar

amb l'estratègia de pactes de passadissos, per passar a la confrontació cívica. Per tant és necessari trenca amb l'estesa actitud de derrotisme i fatalisme imperant.

Renegociació amb l'Estat Espanyol

6.1.1.bis.3. El bloc programàtic per un salt cap a la sobirania Principat aplega un conjunt de canvis que no exigeixen modificar la Constitució , perquè ja són a l'Estatut basc o perquè estan previstos en ella. Aquest bloc programàtic té dues vessants: una de negociació amb l'estat Espanyol i la segona de reordenament intern de la Generalitat.

6.1.1.bis.4. D'entrada cal retornar a la relació bilateral entre Catalunya i l'estat, tal com assenyala l'Estatut , i practiquen els bascos, i no admetre el model multilateral de disset autonomies, imposat després del 23F i que representa el triomf real de la LOAPA. Aquest desenvolupament de l'Estatut és una burla a la voluntat de poble català expressada en el referèndum d'aprovació de l'Estatut.

6.1.1. bis 5. Les relacions amb l'estat espanyol s'han de fer mitjançant el Parlament i no mitjançant el Govern, de manera que no tinguin un caire administratiu, sinó de sobirania a sobirania.

6.1.1.bis.6 Establiment del Principat com Província Única, amb la consegüent desaparició de les Diputacions, els Governos Civils i les Delegacions provincials ministerials.

6.1.1.bis7 Autonomia municipal amb eliminació dels "cuerpos nacionales" i competència exclusiva del Parlament sobre el règim municipal.

6.1.1.bis8 Competència exclusiva d'ordre públic de manera que es pugui desenvolupar un model propi de Policia catalana.

6.1.1.bis9 Concert econòmic incloent les cotitzacions de la Seguretat Social. Com a pas immediat, a reclamar ja en la revisió quinquennal del finançament, pas des del sistema provisional vigent al sistema definitiu previst en l'article 45 de l'Estatut, que representa un gran salt cap al sistema de Concert, i que inexplicablement CiU no ha reclamat mai.

6.1.1bis10 Competència exclusiva en relacions laborals.

6.1.1.bis11 Nou marc audiovisual: Canviar la Llei de Televisions privades per tal que es respecti la llengua i la cultura catalanes. Assegurar que les noves lleis del cable, de desenvolupament de la Televisió digital, etc., respecten igualment les competències exclusives en cultura que té el Parlament.

6.1.1.bis11 Completar els traspassos previstos i encara no realitzats.

Política Interior d'Esquerres.

6.1.1.bis12 El bloc programàtic suposa també un conjunt de mesures al Parlament i a la generalitat entre les que destaquen:

- Potenciar el Parlament com a representant del poble de Catalunya, en comptes del marcat presidencialisme que ha impregnat les legislatures de majoria absoluta de CiU. Això permetrà un major control de l'Executiu, per tal d'evitar el sectarisme que, massa sovint, s'ha practicat des del Govern de la Generalitat.
- Un cop recuperada la competència exclusiva en matèria municipal, Nova Llei d'Autonomia Municipal, anàloga a la catalana dels anys 30 que prevegi el traspàs de les màximes competències possibles als Ajuntaments amb les corresponents dotacions econòmiques.
- Reforma de l'Estatut de Ràdio i televisió de Catalunya, per a independitzar-lo del Govern.
- Posar les bases d'un Estat del benestar català en els àmbits ja transferits: Sanitat, polítiques actives d'ocupació, polítiques de benestar social.
- Un cop aconseguida la competència exclusiva en relacions laborals, desenvolupar una legislació que elimini la precarietat laboral actual, així com estimuli la creació de llocs de treball.
- Noves lleis territorials que potenciïn el poder comarcal.
- Nou Pla territorial que tingui present l'equilibri mediambiental.
- Una política activa de habitatge, que hi permeti l'accés dels joves.

6.1.2. Aprovat al seu moment pel Consell Nacional d'ERC, el "Programa per a la democràcia, el progrés i cap a la sobirania" consisteix en:

a. Avançar cap a la democràcia participativa . Llistes electorals obertes . Limitació en els mandats presidencials

Nova reglamentació per assegurar la transparència en les relacions entre Administració pública i empreses privades

Ús de la iniciativa legislativa popular

b. Incentivar l'economia productiva sostenible

Política de mesures de suport a les PIMES per a la creació de llocs de treball.

Protecció i reconversió de les empreses familiars agràries, comercials i turístiques.

Fomentar l'autoocupació i l'autoempresa.

Ampliació de mesures mediambientals: aigües, abocadors, espais protegits

Mesures per posar fi a la precarietat laboral, impulsant la desaparició de les noves modalitats de contractació i convertint el contracte temporal en indefinit. Defensar iguals drets econòmics i socials per a igual.

Control del frau fiscal i fiscalització dels objectius dels expedients de regulació d'ocupació. Igualment treballar pel control i exigència de liquidació del deute de les grans empreses amb la Seguretat Social.

c. Avançar cap a la sobirania

Culminació de l'Estatut amb el traspàs de les competències pendents, especialment de l'àmbit socio-econòmic que afecten al benestar.

Elaboració d'un nou estatut d'autonomia amb un nou model de finançament basat en el sistema del Concert econòmic.

Avançar fórmules de col·laboració amb el País Valencià, les Illes i la Catalunya nord

Senat cambra de nacionalitats, reconeixement constitucional del dret a l'autodeterminació.

d. Solidaritat interior i exterior

Assegurar el caràcter públic de la majoria de serveis, racionalitzant i fent més eficaç, però, l'administració pública i potenciant el sector de l'economia social: cooperatives, mútues, ONGS.

Lluitar contra l'especulació del sòl. Defensar les prestacions socials (sanitat , educació , pensions, i un sistema públic de seguretat social) i defensar el poder adquisitiu dels treballadors i treballadores.

Canvi del model solidari respecte als altres pobles de l'Estat que millori la seva eficàcia i no es basi en l'espoli. Atenció preferent als pobles del Magrib.

6.1.3. La necessitat de bastir alternatives progressistes als governs de centre-dreta o conservadors que existeixen al Principat, el País valencià i les Illes, és sentida pels sectors més dinàmics de la nostra nació. La gent progressista espera que a cadascun del territoris catalans pugui produir-se una alternança a les forces que governen actualment, i en alguns casos des de fa molts anys. Alhora, hi ha un desig que aquest recanvi progressista signifiqui també un avenç important en les quotes d'autogovern.

6.1.4. Esquerra Republicana treballarà perquè en primer terme sigui possible estendre, d'una forma o altra, l'experiència unitària de l'Entesa d'Eivissa, sobre bases clarament nacionals i des d'una perspectiva d'esquerres. Per a garantir aquesta opció, ERC no pot renunciar a cap dels punts del programa mínim, que podria esdevenir comú en la mesura que també fos acceptat, només amb petits matisos, per la resta de forces de progrés.

6.1.5. La necessitat històrica que hi ha al Principat de desallotjar CiU del govern de la Generalitat, no pot ser a qualsevol preu. Una aliança conjunturalista només amb aquest objectiu en negatiu, podria significar la deslegitimació electoral de l'opció que volem representar, alhora que minvaria les possibilitats reals d'alternança, ERC, ni una alternança d'esquerra possible, no pot renunciar a integrar els sectors més progressistes i nacionalistes de CiU desencantats per la política de renúncia de la coalició.

6.1.6. De la mateixa manera, qualsevol proposta d'acord procedent de l'àmbit del nacionalisme de centre-dreta, podria ésser considerada una operació d'allargament de l'agonia del pujolisme, si no partia també d'un programa mínim innegociable.

6.1.7. En qualsevol cas, ERC veu amb bons ulls que del debat que s'està produint entorn a una possible "Olivera" catalana, en surti, si més no, una simplificació i racionalització de l'espai de l'esquerra. De la mateixa manera que a la dreta hi ha només dos referents: un amb vinculacions espanyoles i estatalista, i l'altre sobirà i liberal, a l'esquerra es podria arribar més fàcilment a un reagrupament que signifiqués l'existència només d'una esquerra de tradició estatalista amb vinculacions espanyoles i una esquerra sobirana antiestatalista.¹

6.1.8. Es per això que ERC ha de treballar prioritàriament per obrir el partit a tots aquells sectors enquadrats o no en altres forces, que prioritzen la necessitat de bastir una alternativa catalana a Pujol. ERC ha de ser capaç d'oferir fòrums de debat i participació a tota aquella gent de progrés que fa de Catalunya la seva preocupació prioritària, i que aposten perquè la sobirania, sota qualsevol forma constitucional, sigui l'instrument per assegurar una societat pròspera i avançada democràticament i socialment.

6.1.7. En qualsevol cas, ERC veu amb bons ulls que del debat que s'està produint entorn a una possible "Olivera" catalana, en surti, si més no, una simplificació i racionalització de l'espai de l'esquerra, que suposi, alhora, un reforçament del seu vessant nacional i un avenç en el terreny social. De la mateixa manera que a la dreta hi ha només dos referents: un amb vinculacions espanyoles i estatalista, i l'altre sobirà i liberal, a l'esquerra es podria arribar més fàcilment a un reagrupament que signifiqués l'existència només d'una esquerra de tradició estatalista amb vinculacions espanyoles i una esquerra sobirana antiestatalista.

6.1.8. Es per això que ERC ha de treballar prioritàriament per obrir el partit a tots aquells sectors enquadrats o no en altres forces, que prioritzen la necessitat de bastir una alternativa catalana a Pujol, en comptes de prioritzar una alternativa espanyola al PP. ERC ha de ser capaç d'oferir fòrums de debat i participació a tota aquella gent de progrés que fa de Catalunya la seva preocupació prioritària, i que aposten perquè la sobirania, sota qualsevol forma constitucional, sigui l'instrument per assegurar una societat pròspera i avançada democràticament i socialment.

6.1.9.. Al marge de l'estratègia a curt termini, centrada en la impulsió del Programa mínim, cal resituar l'estratègia d'ERC a mig termini. Amb la fi de l'onada de processos ràpids d'autodeterminació de l'Est d'Europa, ens tornem a situar en la nostra realitat pròxima que és l'Occident europeu, amb Estats de tradició, més o menys, democràtica i en un sistema econòmic de lliure mercat consolidat. En aquest context, els estats jacobins de base plurinacional, estant essent qüestionats no tant de forma unilateral i per processos galopants d'autodeterminació, sinó per periòdiques crisis constitucionals, provocades alhora per la incapacitat de preservar la cohesió sòcio-econòmica en el moment d'acostament a Europa, com per l'acció política dels moviments sobiranistes. ERC ha de resituar, doncs, la seva estratègia en aquest context de crisi periòdica de l'Estat.

6.1.10. I és per això que ERC posa en primer pla l'objectiu de provocar una ruptura amb el règim de la transició, que permetria reconsiderar no només el baix grau de democràcia, sinó el paper de les nacions històriques al si de l'Estat. En la mesura que l'acord CiU-PP sigui incapaç d'endegar un reformisme fort dins del règim que solucioni els problemes estructurals, creixeran les condicions favorables al nostre objectiu. En aquest sentit, la confluència d'acció política amb aquells que progressivament van abandonant el pacte constitucional és una de les altres línies de treball per als propers anys.

6.1.11. També ho és l'elaboració d'una proposta de transició entre un nou estatut amb règim de concert econòmic i la independència. L'estudi de fórmules de sobirania-associació o de

¹ Aquest punt ha estat desenvolupat en el document aprovat per la Conferència Nacional per al Progrés i la Sobirania de Catalunya celebrada el 13 i 14 de juny de 1997, de conformitat amb la resolució del mateix XXIè Congrés.

confederalisme transitori ens permetrien, sense abandonar en cap moment el nostre objectiu final, exercir una eficaç pedagogia entre aquella part de la població molt nombrosa que té interioritzada la ideologia dominant antisecessionista.

6.1.12. En qualsevol cas la clau de la política de penetració d'ERC entre els sectors que pretén representar passa per:

1. Una estratègia rupturista, que vagi a forçar sempre que sigui possible la legalitat
2. Una recuperació de l'acció mobilitzadora entorn d'objectius tàctics assolibles i que alhora signifiquin una defensa d'interessos populars i nacionals: peatges, llocs de treball, pagesia,...
3. Una estratègia parlamentària coordinada que s'adeqüi a aquesta política i estableixi una prioritització de les intervencions. I que n'asseguri una àmplia divulgació, que ara mateix no es produeix.

6.1.13. ERC ha d'accentuar en el proper període la connexió amb els sectors populars per defensar els seus interessos, amb propostes, però, singulars que ens distingeixin tant del conservadurisme o de l'ultraliberalisme de la dreta, com de l'encarcament i de les ideologia d'integració dins el sistema i l'ordre espanyol que caracteritzen les forces de l'esquerra subalterna. Tant en l'acció política com en la programàtica hem de marcar el fet diferencial d'ERC en relació al sistema de forces polítiques integrat al règim de la transició.

6.1.13. ERC ha d'accentuar en el proper període la connexió amb els sectors populars per defensar els diferents interessos, amb propostes, però, singulars que ens distingeixin tant del conservadurisme o de l'ultraliberalisme de la dreta, com de l'estatalisme i l'intervencionisme de l'esquerra subalterna. Tant en l'acció política com en la programàtica hem de marcar el fet diferencial d'ERC en relació al sistema de forces polítiques integrat al règim de la transició.

6.1.14. Pel que fa a la Vall d'Aran, cal respectar plenament la seva diferenciació cultural i lingüística i identitat occitana. ERC assumirà la defensa i potenciació del seu autogovern.

6.2. País Valencià

6.2.1. La política d'ERC al País Valencià continuarà en la línia de l'estratègia iniciada per la Federació del País Valencià, celebrat a Alcoi el 10 de febrer d'enguany.

6.2.2. Aquesta estratègia iniciada reforçarà la incidència, des d'una realitat nacional precisa, en la recomposició de les forces de progrés i nacionalistes per tal de recuperar l'hegemonia política de l'esquerra, d'una esquerra nacional, que és l'única garantia de mantenir la solidaritat, l'estat del benestar, en el marc d'un desenvolupament sostenible, i avançar en la direcció de l'autogovern realment existent: la sobirania.

6.2.3. La incidència només serà possible des d'una Federació d'ERC del País Valencià de gran fortalesa orgànica i ampli radi d'influència que es tradueixin en presència en la vida social i política, i amb la participació en el màxim de confrontacions electorals. Des de d'aquesta perspectiva, les pròximes elec-cions municipals i a les Corts valencianes han de servir per avaluar la implantació i consolidació del partit des del moment de la fundació de la Federació d'ERC del País Valencià.

6.2.4. Ajudar i possibilitar que el potent nacionalisme cívic existent al País Valencià tingui un referent polític en l'horitzó de finals de segle.

6.2.5. El Bloc de Progrés Jaume I ha posat de manifest que al País Valencià hi ha gent amb consciència progressista i nacional suficient per articular una força política d'aquestes característiques, amb garanties d'obtenir una presència important a tots els nivells.

6.2.6. ERC ha de possibilitar que es doni una traducció política a les il·lusions generades pel Bloc de Progrés i evitar que els esforços de tanta gent anònima contribueixin a facilitar el retorn sense canvis de l'esquerra subalterna que ha governat aquests anys.

6.3. Illes Balears i Pitiüses

6.3.1. Continuar en la línia de consolidar ERC com un partit perfectament implantat a les Illes, en les condicions de qualsevol altre. Un partit que ja ha aconseguit articular un discurs que comença a ser conegut entre la població, creïble, d'esquerres, profundament democràtic i independentista català.

6.3.2. Aprofundir en les bases de la I Conferència d'Esquerra Independentista celebrada a Palma la tardor del 95 sobre el paper que ERC ha de seguir en els propers anys, en la triple línia de contribuir a la regeneració democràtica de la vida política i institucional, fer front a la política espanyolista que ha regit durant tots aquests anys a les Illes i en una política de propostes més globals. .

6.3.3. En aquesta línia, la candidatura unitària d'Eivissa al Senat amb la resta de forces d'esquerra i ecologistes va obtenir el seu fruit, i, per tant, cal fomentar aquests tipus d'enteses per a les properes eleccions en el conjunt de les Illes, la qual cosa permetrà que ERC es vagi implantant amb tota normalitat i es vagi normalitzant el discurs independentista.

6.3.4. Els militants de la federació (a través dels representants elegits a la pròpia federació al congrés federatiu) participaran directament en les possibles negociacions amb altres partits en l'àmbit de les Illes Balears i Pitiüses, i tant si l'acord s'aconsegueix des de la federació o bé des de l'executiva nacional els militants de la pròpia federació l'hauran d'aprovar finalment perquè aquest pugui dur-se a terme en qualsevol convocatòria electoral.

6.4. Catalunya del Nord

6.4.1. Fomentar activament la represa de la consciència nacional del país i defensar els interessos dels nord-catalans, participant activament en el creixent moviment cívic i associatiu catalanista.

6.4.2. Amb l'objectiu de preservar la identitat catalana al nord, treballar per garantir una administració catalana amb el centre de decisió a Perpinyà, enlloc de Montpeller i París.

6.4.3. Independència total dels partits francesos, de dretes o d'esquerres, per tal de poder bastir una estratègia catalana. El moviment polític català té l'obligació de crear un referent de forces que sigui favorable al benestar del país.

6.4.4. Treballar per aconseguir a la Catalunya del Nord un poder per prendre decisions polítiques i econòmiques que convinguin als catalans del nord i per fer front als reptes del futur. Crear, doncs, una col·lectivitat territorial de dret especial amb el nom d'Assemblea Catalana de Perpinyà.

6.4.5. Per aconseguir tots aquests objectius, la Federació d'ERC a la Catalunya del Nord treballarà en la línia de vertebrar un Bloc Polític Catalanista i Alternatiu.

6.4.6. Cal promoure l'increment de relacions polítiques i, sobretot, econòmiques entre l'àrea de Perpinyà i les de Figueres, Girona i Barcelona i la seva traducció en una consciència comuna entre les dues poblacions.

6.5. La Franja de Ponent

6.5.1. L'actual situació a la Franja de Ponent és d'una certa indefinició nacional, a la vegada que s'hi observa l'aparició de plataformes culturals d'expressió catalana, que conviuen amb intents de polítiques segregacionistes.

6.5.2. La política d'ERC envers la Franja ha de ser de defensa de la unitat lingüística i cultural i de col·laboració amb polítiques progressistes i anticentralistes, que defensin aquesta unitat cultural catalana.

6.5. En el conjunt dels Països Catalans

6.5.1. Conscients com som de les diferents realitats territorials, de les dificultats i dels diferents ritmes d'evolució de la consciència nacional en cada una de les parts de la nació, cal, d'acord amb la línia encetada per les Federacions del País Valencià, la Catalunya del Nord i les Illes Balears i Pitiüses, definir l'estratègia en cada un dels territoris.

El paper del Principat i de Barcelona en la nacionalització dels Països Catalans és fonamental i imprescindible per al redreçament de tota la nació. Cal que les seves forces polítiques i culturals actuïn decididament arreu dels països, sense falsos complexos de culpabilitat, dins d'una pedagogia clara i desacomplexada de catalanitat, tot posant de relleu les coercions que ens imposa el marc constitucional. En aquest sentit, i recuperant l'esforç de clarificació de l'àmbit nacional iniciat per Joan Fuster, els programes i actuacions públiques d'ERC han de ser conseqüents amb la voluntat de construcció cultural i política de la nació catalana.

6.5.2. Cal que el nacionalisme cívic creixent al País valencià, les Illes i Catalunya del Nord vagi madurant cap a un projecte polític alternatiu i unitari.

6.5.3. Les relacions amb la resta de forces catalanistes de la nació catalana han de servir per explorar possibles coincidències estratègiques i per desactivar enfrontaments.

6.5.4. Fomentar, en tots els ajuntaments amb presència d'ERC, l'agermanament i retrobament entre viles i ciutats del conjunt de la nació catalana de cara a promoure la comunicació i l'intercanvi de persones almenys aquelles més actives de la societat civil: entitats culturals i de cultura popular, intel·lectuals, artistes...

6.5.5. Cal, en el proper any, endegar un debat sobre l'adequació del grau de sobirania de les federacions regionals d'ERC al País Valencià, les Illes i Catalunya del Nord en funció de les seves necessitats estratègiques, alhora que es planteja la viabilitat o no de l'ús en solitari o compartit de sigles territorialitzades.

6.5.6. Hem de convertir les properes eleccions al Parlament europeu en una immillorable ocasió per a reivindicar el concepte polític i cultural de Països Catalans, amb un projecte unitari i col·lectiu que agrupi a tota mena de persones i grups del Principat de Catalunya, País Valencià, Illes Balears i Pitiüses i Franja de Ponent.

Amb la condició prèvia de garantir la presència d'ERC al llarg del territori nacional, sense exclusions, es proposarà la creació d'una candidatura representativa de tota la Nació, oberta a col·lectius i ciutadans i ciutadanes que coincideixin en la defensa de la unitat de la llengua i en l'articulació nacional del Països Catalans, des d'una perspectiva democràtica i de progrés. Àdhuc, es podrien crear grups locals de suport a la candidatura, la qual podria anomenar-se " Països Catalans per l'Europa unida ".

Aquesta candidatura hauria de tenir un caràcter inequívocament oberta i plural, sens perjudici del paper que a ERC li correspon pel seu pes electoral i organitzatiu, i podria pactar amb d'altres forces nacionalistes de l'estat per tal d'assegurar l'obtenció d'un escó (EA, BNG, etc...)

7. L'ESTRATÈGIA POLÍTICA EN EL MARC DE L'ESTAT

7.0. ERC s'ha de presentar a les eleccions espanyoles, però deixant clar que no reconeix la sobirania del Parlament espanyol sobre els països Catalans. L'actuació al congrés i al senat ha de mostrar la tensió democràtica amb l'estat practicant la resistència passiva. Una de les maneres més eficaces de posar en contradicció l'actual règim espanyol és l'ús sistemàtic de la llengua catalana, reservant-ho en primera instància pel Senat, mostrant la diferència amb d'altres parlaments democràtics que tenen traducció simultània fins i tot al Consell de Ministres com Suïssa o Bèlgica.

7.1. Congrés de Diputats i/o Senat espanyol.

7.1.1. Major coordinació i impuls de l'acció política al CD per part del Comitè Executiu. Coordinació amb la política feta en clau catalana des del grup parlamentari.

7.1.2. Marcar prioritats. Discurs polític que evidenciï la ineficiència de l'Estat espanyol en clau catalana, des del punt de vista socio-econòmic.

7.1.3. L'acció al Congrés de Diputats i al Senat no ha de legitimar polítiques espanyoles, per activa o per passiva, situant-se com a legitimació democràtica i progressista del PP contra el PSOE, o com a legitimador nacional del PSOE.

7.1.4. Cal configurar una acció política que singularitzi ERC com a única opció nacional i progressista.

7.1.5. Les prioritats de l'acció política han de tenir com a objectiu immediat o a mig termini l'augment del marc competencial català, i la defensa i aprofundiment de l'estat del benestar i d'una economia sostenible.

7.1.6. L'experiència històrica d'opcions unitàries en clau nacional, en una estratègia d'unitat nacional contra l'Estat espanyol, ha de regir l'intent de formular una candidatura unitària al Senat, en la línia de l'experiència d'Eivissa-Formentera, amb un programa de mínims basat en el respecte a la plurinacionalitat, concert econòmic, completar els traspassos pendents i la reforma de la representació al Senat en termes de proporcionalitat i d'elecció per les cambres territorials.

7.1.7. Atès el caràcter pretès de Cambra Territorial, l'acció al Senat -complementada amb l'acció política conjuntural en funció de la capacitat d'incidència concreta- ha de tenir com a eix evidenciar el fracàs de l'Estat de les autonomies com a pretesa configuració d'un estat plurinacional, pluricultural i plurilingüístic.

7.1.8. ERC treballarà per tal d'assolir un consens que aplegui tots els senadors catalans en temes puntuals d'un programa de mínims.

7.1.8. ERC proposarà la creació d'un integrup al Senat, que aplegui els senadors catalans, per tal d'actuar com a grup de pressió en l'acompliment d'un programa de mínims comuns. I si en el curs de la propera legislatura no es converteix en la cambra de les nacionalitats, propugnar la seva desaparició.

7.1.9. En la perspectiva d'un cicle llarg de govern de dretes a Espanya, i en la possibilitat d'una majoria absoluta del PP que li permeti abandonar el maquillatge gestual de l'aliança tàctica amb CiU, cal una estratègia de resistència activa de defensa de l'estat del benestar, drets nacionals, defensa de la cultura laica i defensa de les persones.

7.1.10. La relació amb les forces polítiques espanyoles ha de fer-se preferentment sobre polítiques concretes coincidents en clau nacional i progressista.

7.1.11. Cal tenir una pràctica política que evidencii les contradiccions de les forces precisament progressistes o precisament nacionals en relació als seus lligams orgànics o de pactes amb forces polítiques espanyoles.

7.1.12. La presència institucional ha de servir de punt de referència a forces polítiques nacionalistes i progressistes per a evidenciar l'estructura profunda centralista de l'Estat espanyol.

7.1.13. Cal tendir a articular accions comunes amb BNG i EA i qualsevol altra força de progrés i nacionalista que tingui uns mínims de sintonia amb la ideologia d'ERC en la denúncia de l'Estat centralista i en la defensa de l'estat del benestar, amb ple respecte a les polítiques nacionals respectives.

8. L'ACCIÓ EUROPEA I INTERNACIONAL

8.0 La conscienciació i la lluita contra els desequilibris existents a nivell internacional ha de ser un dels eixos principals al discurs polític d'ERC. ERC treballarà per concretar el compromís d'adreçar el 0'7% del PNB a l'ajut a l'autodesenvolupament al Tercer Món.

8.1. La unitat europea va iniciar-se després de la II Guerra Mundial per raons polítiques, militars i de mercat per evitar noves guerres. Avui les nacions europees no es veuen com enemigues: hi ha un sòlid pòsit comú. El procés d'unitat va començar pels interessos econòmics comuns, per aprofitar els avantatges de les economies d'escala per això el procés està aclaparant per les multinacionals i per l'euroburocràcia.

8.2. Els estats europeus parteixen d'estructures i de cultures polítiques divergents i no s'ha plantejat pas de fer-les convergir. Estructures centralistes i cultures jacobines: França, Itàlia, Espanya. Estructures centralistes parlamentàries. Regne Unit. Estat federals: Alemanya, Àustria i Bèlgica.

8.3. La construcció d'Europa no s'ha plantejat la convergència política, amb una Constitució Europea, per que no hi ha hagut un moviment europeista prou fort arrelat en la ciutadania i independent de les grans empreses supraestatals i els interessos estatals. La manca d'una autèntica unió europea s'ha demostrat en el vergonyós paper dels estats europeus en la guerra de Bòsnia, que ens ha fet retrocedir a les monstruositats del nazisme. Igualment el fet que dominin els interessos empresarials també fa que Europa reaccionï amb greus mancances davant els reptes mundials d'avui, com la mundialització de l'economia.

8.4. La mundialització de l'economia respon a canvis tecnològics: nous sistemes de transport, facilitat de viatges, telecomunicacions. És un procés inevitable perquè l'aïllament proteccionista només provocaria ajornar els problemes i agreujar-los. Però la globalització econòmica ha estat deixada a la regulació de la "ma invisible" del mercat mundial. Un procés històric d'aquesta magnitud deixat a mans d'especuladors, d'empresaris sense escrúpols, de tecnòcrates a produït enormes injustícies. Aquest model ha provocat en els països en desenvolupament salaris baixos, explotació de dones i nens, migracions del camp a suburbis, desculturització, etcètera. A Europa sectors econòmics i socials sencers han estat sacrificats sense justificació: pagesos, moltes branques de treballadors industrials (tèxtil, sabates, jocs, etc.)

8.5. L'esquerra europea no ha respost amb eficàcia al repte de la mundialització de l'economia enfront de la ideologia liberal que avui domina el món. Els partits i sindicats, i els intel·lectuals d'esquerra europeus estan tancats en les problemàtiques de cada estat. Les organitzacions

fundades a la primera meitat de segle, com per exemple la OIT i altres organitzacions de les Nacions Unides, no s'han mostrat a l'alçada del repte.

8.5.bis. Començar les accions necessàries per tal d'exigir la consideració de Catalunya com a circumscripció electoral a les properes eleccions europees amb la intenció d'aconseguir ampliar-la, per a futures eleccions, al conjunt dels Països Catalans

8.6. La Unió Monetària Europea és la culminació del model de construcció europea basat en els grans interessos econòmics. El Tractat de Maastrich ha establert unes condicions macroeconòmiques que afecten els tipus d'interès i els dèficits pressupostaris per accedir a la moneda única que tenen importants conseqüències negatives sobre l'Estat del Benestar. En canvi altres problemes com la cohesió social no es plantegen. Tampoc s'han plantejat els problemes que es deriven de la pressió publicitària que ha portat a la privatització dels mitjans audiovisuals. S'està imposant una cultura audiovisual que afecta als valors més profunds de les democràcies europees: civisme, formació, cultura, relacions veïnals, respecte per la natura.

D. PER UNA EUROPA A ESCALA HUMANA

8.7. ERC no pot acceptar qualsevol tipus d'avenç en la construcció d'Europa. A curt termini no podem oposar-nos al procés actual d'unió monetària, que d'altra banda té alguns aspectes positius, com la baixada dels tipus d'interès que afavoreix l'economia productiva. Però de cara al segle XXI cal presentar una alternativa ideològica ben travada en polítiques econòmiques i socials concretes, que busquin objectius més enllà del simple creixement econòmic i empresarial. Una alternativa que posi les relacions humanes, la cultura i el respecte a la natura com a centre de la política, no la producció i el consum desaforats. Es a dir, l'alternativa de l'Europa a escala humana.

8.2. A fi de cercar situacions comunes que evidencin el caràcter nacional de Catalunya i la singularitzin al marc dels Quatre Motors per a Europa, ERC empenirà les iniciatives parlamentàries per tal que aquest espai s'ampliï amb una nació sense estat que contrasti amb la composició regional actual.

8.3. Els referents internacionals d'ERC han de ser més estables i no limitar-se només a aquells moviments secessionistes o independentistes, en funció de la conjuntura. Cal establir diàlegs amb forces progressistes, europeistes i que qüestionin l'actual estructura estatal, o bé la dimensió estatal dels quals sigui equiparable a la catalana (Finlàndia, Holanda, Eslovènia, etc).

8.3.bis. ERC que aspira a ser el component d'una esquerra normal en un país normal, és a dir independent, ha d'exercir pedagogia d'aquesta vocació. Per això, demanarà l'entrada com observador a la Internacional Socialista. I així posant en evidència la inexistència d'una veu sobirana de les esquerres catalanes en els organismes internacionals.

8.4. Per la creació d'una organització d'acció internacional que sàpiga canalitzar la col·laboració de la comunitat catalana d'arreu del món i l'activitat positiva d'internacionalització de Catalunya i dels seus drets nacionals, duta a terme pels casals i entitats de l'exterior.

9. LA INCIDÈNCIA SOCIAL D'ERC

9.1. ERC, en ser un partit que pretén construir una hegemonia social en favor del progrés i la independència, ha de fer de la vinculació i incardinació plena al conjunt de la societat civil un objectiu estratègic de primer ordre. I dintre d'aquesta societat, aquells sectors que segons la Declaració ideològica ERC pretén representar: els de les classes populars i de l'economia productiva i reproductiva, enfront de les classes dominants i de l'economia especulativa.

9.2. La incardinació social d'ERC és estratègicament important per:

9.2.1. La captació de les preocupacions i reivindicacions de cada sector per a traslladar-les al món institucional.

9.2.2. La impulsió de mobilitzacions que forcin a canvis de política als partits de govern o que donin suport a un govern propi.

9.2.3. La vinculació dels fets socials al programa de canvi de règim i d'Estat que propugna ERC.

9.2.5. La construcció d'un dic sòcio-electoral a les grans onades d'espanyolització i bipolarització del vot.

9.2.6. L'ampliació de la base social de cara a facilitar àmplies aliances per a moments de ruptura.

9.3. El primer responsable de la incidència social d'ERC és la direcció del partit que, al costat dels resultats d'expansió partidista o electorals, haurà de presentar balanç del grau d'implantació en els diversos sectors de la societat catalana. Per tant, les organitzacions territorials del partit prioritzaran ara, al costat de l'expansió en poblacions, la incardinació en tots els àmbits que es defineixen a continuació.

9.4. Àmbit socio-econòmic ²

9.4.1. ERC treballarà en l'estructuració d'un nou sindicalisme que alhora reculli el dret a l'autodeterminació i propugni un model de sindicalisme no burocràtic, participatiu i adaptat als profunds canvis dels sistemes de producció que estem vivint.

9.4.2. Aquesta estratègia passa, avui, per la coordinació estable d'aquells membres d'ERC i simpatitzants que treballen al si de les diverses formacions sindicals, amb independència de l'adscripció per la qual hagi optat cada militant segons la situació del seu sector o empresa. La coordinació anirà destinada a reforçar un marc autònom de relacions laborals per a la nació catalana, amb especial insistència en la possibilitat de negociar convenis col·lectius a nivell nacional i no estatal. En aquest sentit, caldrà treballar per reforçar la consciència nacional catalana dels grans sindicats d'àmbit estatal pel que fa a les seves estructures a casa nostra. Caldrà implicar-los cada cop més en la voluntat de resoldre la problemàtica laboral dels treballadors catalans allí on es desenvolupa la lluita diària pels seus drets: la seva pròpia nació.

9.4.4. ERC rellançarà el Fòrum sindical com a àmbit de coordinació dels sindicalistes del partit i des d'on s'elaboraran les polítiques concretes i els materials de formació. L'objectiu proper és la presència del màxim de delegats del partit en les properes eleccions sindicals, de manera que no quedi cap territori sense un nucli de militants que es dediquin a temps ple o parcial al món sindical, en funció de les prioritats marcades abans.

9.4.4 bis. En el Fòrum tenen cabuda els i les militants que treballen en les organitzacions sindicals, però també aquells/es que no estan organitzats sindicalment i volen aportar coneixements i experiències per a desenvolupar els treballs del Fòrum.

L'objectiu primer del Fòrum Sindical és dotar de continguts el discurs i la pràctica d'ERC en l'àmbit socio-laboral elaborant material de discussió i/o propostes de resolució en temes concrets d'urgent resposta, que aportin un posicionament transparent davant l'opinió pública i facin homogeni el discurs i la pràctica des de qualsevol àmbit d'actuació.

Essent desitjable que la majoria de militants optin per una organització sindical confederal, de classe i catalana, es també objectiu del Fòrum promoure'n l'afiliació.

El Fòrum Sindical establirà en cada circumstància les prioritats més adients que es deriven de l'objectiu principal de la seva existència, tenint en compte, òbviament, l'estratègia política i organitzativa de partit.

9.4.5. ERC ha de fomentar la presència de gent pròxima a la seva sensibilitat en les direccions del món empresarial, comercial i professional de cada ciutat, comarca o d'abast nacional. Així com la relació fluida dels càrrecs electes amb aquestes organitzacions.

9.4.6. Cal donar prioritat a la nostra presència i impuls al món de l'economia social, que ocupa uns 30.000 treballadors al Principat de Catalunya solament, en cooperatives i societats anònimes laborals. Caldria la recuperació de les Caixes i les Mútues com a empreses d'economia social i els nostres representants al seu si així hi treballaran. Aquest sector d'economia social és estratègicament clau per fer front a la crisi de l'estat del benestar sense caure en la privatització salvatge i empalma amb la tradició històrica del moviment obrer català: antiestatista, societari i comunitari.

9.4.7. El paper de l'economia domèstica i la feina voluntària d'interès col·lectiu és essencial per al bon funcionament social i econòmic. És un sector invisible i infravalorat, tot i ser una de les activitats més desenvolupades. Cal reconèixer el valor econòmic i social d'aquestes formes d'activitat que són fora del mercat laboral, així com establir el mecanisme per a resoldre a les

² Els apartats 9.4.1, 9.4.2, 9.4.3 i 9.4.4 han de ser considerats com a document de treball, a l'espera de ser desenvolupats en una futura Conferència Sindical, per resolució del mateix XXIè Congrés.

necessitats de cobertura social, formació, inserció professional, etc de les persones que passen llargs períodes de la seva vida exercint aquest tipus d'activitat.

9.5. Àmbit de la comunicació i de les idees

9.5.1. En l'àmbit dels mitjans de comunicació, que globalment es situen dins del marc constitucional i per tant contraris a plantejaments com els d'ERC, només es pot aspirar a tenir cura les relacions amb els professionals i amb els columnistes, alhora que els càrrecs públics han de sovintejar les seves col·laboracions escrites. Un cas diferent són els mitjans d'àmbit comarcal, més sensibles als nostres plantejaments i que poden, fins i tot, ser permeables en els seus Consells d'administració a posicions d'esquerra nacional. Els mitjans de comunicació, independentment de la seva titularitat pública o privada presten un veritable servei públic adreçat no sols als seus usuaris sinó a tota la societat. Dins dels seus limitats mitjans polítics i institucionals, ERC ha d'adoptar una actitud decidida en defensa del dret a la llibertat d'expressió i contra qualsevol ingerència en les tasques professionals que vulneri els criteris deontològics autoregulats pel sector. Aquesta tasca de control, que no ha de tenir caràcter partidista, té una especial transcendència en els mitjans de comunicació de titularitat pública, nacionals i locals, on ERC tingui participació en òrgans d'administració. En aquest sentit, cal lluitar contra la concentració de mitjans de caràcter oligopòlic i potenciar les iniciatives ciutadanes sense afany de lucre, com ara les ràdios i televisions lliures.

9.5.2. ERC ha de fer un esforç per acostar-se al món universitari i intel·lectual, mitjançant la promoció de debats organitzats sectorialment o per la Fundació, en un Fòrum de debat permanent. I a través d'un contacte fluid de la direcció del partit i dels diputats encarregats del sector. La manca d'òsmosi entre aquest món i el partit és la font de nombrosos malentesos i distanciaments que no ajuden a articular un discurs potent en la línia de progrés i nacional.

9.5.3. En aquest sentit, cal mantenir i potenciar les bones relacions existents amb el Bloc d'Estudiants Independentistes al Principat i a les Illes, sindicat d'estudiants corresponent a l'esquerra independentista, així com altres sindicats de caire progressista i/o nacionalista arreu de la nació, seguint els criteris que marqui la Secretaria de Política Estudiantil de les JERC. Paral·lelament s'ha de prioritzar la bona entesa amb l'Associació Catalana de Professional, representant dels interessos de les primeres promocions independentistes sorgides de les nostres universitats.

9.6. Àmbit de la cultura i el lleure

9.6.1. Cal potenciar la relació dels militants d'ERC inserits en les entitats culturals, especialment les de cultura popular que tenen més capacitat d'integració, com els castells, amb els òrgans de direcció del partit. L'objectiu seria el de traslladar al si d'aquest la problemàtica d'aquelles entitats en una relació de baix a dalt que potenciï sempre el respecte i el suport a la voluntat popular. Alhora, cal redinamitzar les entitats del Principat amb finalitats catalanistes per situar-les al mateix nivell d'activisme que les homòlogues del País Valencià, les Illes o la Catalunya Nord: Acció Cultural/Bloc de Progrés, Obra Cultural Balear, Federació d'Entitats de Catalunya Nord. Es dona la paradoxa que és al Principat, probablement per l'efecte sedant del govern de CiU, on està més desactivat el moviment cívico-cultural.

9.6.2. En aquest àmbit caldria redibuixar una plataforma de defensa de l'ús social del català que practiqués la mobilització permanent per aconseguir objectius parcials. Cal participar i donar suport a les entitats cíviques que lluitin per la normalització total del català.

9.6.3. La importància de les entitats esportives i el seu paper cohesionador no pot passar desapercebut per ningú. La potenciació de l'esport voluntari per barris i pobles i l'expansió dels clubs esportius més identificats amb la nació en els barris d'immigració, és un dels vehicles d'articulació primària.

9.6.4. Cal iniciar una política lingüística nova que desperti els ànims de la gent, i que la faci sortir de l'immobilisme actual. Cal esperonar una nova mobilització reivindicant els drets dels catalanoparlants. Cal articular polítiques que suposin un increment important del català en la vida social i cívica, així com en el seu ús en els àmbits on ara és merament residual, com per exemple: el cinema, l'etiquetatge, la justícia, l'administració perifèrica de l'estat, els mitjans de comunicació, l'ensenyament no reglat i universitari, l'edició, l'estament militar i els barris i ciutats del cinturó.

9.7. Àmbits transversals

9.7.1. ERC ha d'establir una relació amb el creixent nombre d'ONGs que la diferenciï de les polítiques instrumentalitzadores que practiquen alguns partits. ERC propugnarà una relació de col·laboració des del respecte mutu per a objectius comuns. Des de les institucions on governi, ERC promourà un nou model de contractació de programes d'interès per a la comunitat, gestionats per les ONG, i implementats, econòmicament quan calgui, pel sector privat, a canvi d'exempcions fiscals i altres mesures. Des d'ERC s'ha de procurar també l'impuls del Fons Català de Cooperació com a eina per a vehicular les aportacions cap al tercer món dels municipis catalans on ERC hi és present.

9.7.2. ERC tindrà especial cura a l'hora de promoure el treball dels seus militants en les ONGs de valorar la seva independència partidista, el seu grau de dedicació a la solidaritat interior (quart món, disminuïts...), la solidaritat amb zones prioritàries per ERC (Magrib, pobles sense estat...)

9.7.3. ERC ha de ser capaç, seguint l'experiència positiva dels comitès per Bòsnia, d'endegar dinàmiques solidàries autònomes així que es presenti l'ocasió.

9.7.4. ERC ha de fomentar la relació amb tots els col·lectius ecologistes, naturalistes, animalistes. I ha de potenciar la participació d'independents a Catalunya ecologista com a aglutinador de tots aquells que volen fer arribar a la política institucional les inquietuds mediambientalistes. La promoció de candidatures comunes d'ERC amb Catalunya Ecologista o altres partits verds seria un objectiu de cara a les properes municipals.

9.7.5. ERC ha de coordinar la seva presència en les associacions clàssiques de l'entramat civil: associacions de pares, de veïns,...

9.7.6. Correspon a les JERC l'enllaç i la implicació dels joves independentistes al si del món juvenil organitzat i del que treballa en entitats solidàries.

9.8. Àmbit exterior a l'entramat civil

9.8.1. Cada cop més en societats postindustrials la població viu sense organitzar-se per finalitats socials, i com a màxim participa de milers d'associacions de lleure: esportives, de col·leccionistes, de càmping etc. Llavors només quan un problema l'afecta com a consumidor de serveis públics és capaç de mobilitzar-se.

9.8.2. Per això cal una especial atenció a la impulsió de comissions d'afectats per problemes concrets, que es creen i es desfan en funció del problema. En aquests casos ERC s'hauria de mostrar permeable a les demandes dels afectats, de cara a traslladar-les a les institucions adequades, i procurant que aquest suport sigui conegut públicament. És bo en aquests casos que ERC tingui una presència clarament partidista, amb posicions divulgades pròpies i donant la cara com a militants.

9.8.3. Una variant d'aquest àmbit més estructurat però poc desenvolupat al nostre país, és el de les associacions de consumidors i d'usuaris. Caldria potenciar-ne l'activitat perquè són claus per assegurar el funcionament de l'administració i evitar la indefensió del ciutadà davant les empreses fornidores de productes o serveis. És una aspecte clau d'una democràcia avançada.

10. LA POLÍTICA DE COMUNICACIÓ, PUBLICACIONS I IMATGE

10.1. Conèixer la realitat i molt especialment d'allò que afecta al Partit és una necessitat i un requisit previ per ordenar qualsevol debat polític. ERC ha de ser capaç d'establir els canals interns d'informació que possibilitin aquest coneixement de la realitat per part de tota la militància (militants de base, quadres o càrrecs dirigents interns i institucionals) i simpatitzants. És per això que ERC ha de poder fer arribar a la seva militància i a les persones simpatitzants la informació generada pel propi Partit sense deformacions interessades.

10.2. En aquest sentit es fa imprescindible garantir la comunicació interna periòdica i suficient i que permeti un feed back continuat amb la militància, amb la màxima transparència, a l'abast de tots els militants. La circulació d'informació entre els diversos nivells de l'estructura orgànica és un element fonamental per a la formació de la línia política i per fer d'ERC una realitat sòlida, capaç en cada moment i en cada situació de concretar col·lectivament i de forma eficaç el seu projecte polític.

10.3. La revista La República és el principal instrument per la informació interna de tota la militància. Cal igualment, assegurar la subscripció del màxim possible dels nostres simpatitzants i la seva edició de periodicitat mensual. Cal potenciar La República com a publicació periòdica dirigida a tota la militància, però en tant que publicació periòdica, resulta sovint insuficient. És per

això que, a més, ERC ha d'elaborar (a través dels diputats i Comissions Sectorials afectades i sota la coordinació de la Secretaria de Formació i Estudis) Argumentaris sobre temes concrets d'actualitat que siguin l'eina que possibiliti als nostres quadres, càrrecs institucionals territorials i a la nostra militància en general, una millor activitat política en el sí del seu entorn proper i els permeti d'argumentar davant aquest entorn les propostes concretes i el discurs polític d'ERC.

10.3 bis. Igualment les Federacions Comarcals i Regionals impulsaran la creació, per part de les Seccions Locals i en responsabilitzaran els seus Comitès Polítics, d'un butlletí periòdic local que permeti vehicular la informació de l'activitat política, de formació i de debats a les Seccions Locals al nucli format pels militants menys actius, simpatitzants i entitats ciutadanes, així com la transmissió d'aquesta informació cap als òrgans superiors de partit.

10.4. Pel que fa a la col·lecció La Humanitat, cal continuar la línia iniciada, fent l'esforç necessari per garantir-ne l'autofinançament, podent publicar com a mínim 2 o 3 volums anuals, i amb una línia editorial oberta, independent i plural. Cal iniciar, també la possibilitat de publicar títols d'interès local i comarcal.

10.5. Cal incrementar en aquesta mateixa direcció la presència constant d'opinió escrita de la majoria dels nostres representants, tant els mitjans especialitzats de cada matèria (que són molts i arriben a una part molt important de ciutadans actius) com en la premsa en general.

10.6. Supressió

10.7. Moltes d'aquestes qüestions haurien de ser promogudes i activades pel Gabinet de Premsa, que sota una direcció i responsabilitat política, hauria d'encetar una etapa generadora d'iniciatives, a més de la feina tècnica que ha desenvolupat fins ara.

10.8. Cal continuar la feina iniciada fa uns mesos d'enviar el material de premsa útil a les seues regionals.

10.9. Supressió

10.10. El Gabinet de Premsa, ha d'organitzar també un arxiu temàtic ordenat de manera que sigui d'utilitat per la feina dels nostres quadres i càrrecs electes.

10.11. Cal estudiar la possibilitat de disposar d'un servei actiu de documentació al servei del partit..

10.12. Així mateix, ERC ha d'utilitzar decididament totes les possibilitats que ofereixen els nous canals globals de difusió de la informació (Internet) com a símbol d'actualització i progrés i com a eina de difusió arreu del món de les nostres propostes independentistes i d'esquerres.

10.13. Pel que fa a la imatge del Partit, s'ha d'aconseguir que reflecteixi els objectius que ens proposem tant pel que fa a les activitats generals del partit (campanyes, actes...), com en l'acció quotidiana de totes les persones que representen ERC.

10.14. La imatge que cal transmetre és la d'un partit modern, madur, cohesionat, obert, i amb mètodes de treball democràtic i participatiu que superen en molt, els de qualsevol altre partit. S'ha d'evitar, doncs, fer la sensació de tenir objectius mediàtics sense garantir el suficient cos polític i programàtic al darrera.

10.15. Supressió

10.16. Supressió

10.17. Supressió

10.18. Supressió

10.19. Cal, també, la creació d'una comissió d'imatge vinculada als responsables de comunicació i propaganda d'ERC que, junt amb els òrgans de direcció, col·labori positivament en orientar la imatge personal de les nostres cares públiques, així com de les activitats externes (xerrades, conferències de premsa, actes al carrer, campanyes,...): estètica, actituds, oratòria, gestualitat, etc.... i que mesuri l'aparició a llocs i mitjans per tal que no puguin comprometre la credibilitat dels nostres plantejaments.

10.20. Els mitjans de comunicació poden jugar un paper important per posar remei a les formes de discriminació i als prejudicis.

Les dones han estat, tradicionalment allunyades dels àmbits públics és doncs important reforçar la presència de les dones en els mitjans de comunicació, exercint també en aquest camp les mesures d'acció positiva a l'hora de fer declaracions públiques del partit.

E. GLOBALITAT

- on diu Generalitat canviar per “ Generalitat de Catalunya “
- on diu Catalunya posar “ Principat de Catalunya “ quan el terme es refereixi només al territori del Principat (excepte en el punt 2.7.2).
- on diu Països Catalans canviar per Nació Catalana.

*Caldrà interpretar tots els mots, càrrecs, activitats i altres, citats en masculí, també al gènere femení, per tal que això ens doni un nou estil de fer coses que suposi la normal incorporació de les dones al nostre partit a tots els nivells.